BAYAN YANI

106

OCAK 2021 / 01 10 TL K.K.T.C:14 TL.

Kadınlar Yıllardır Kendilerine Yapılan Tacizler İçin "#Uykularınkaçsın" Hareketiyle Tacizcilerini Bir Bir İfşa Etmeye Başladılar!..

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

Bizi Ayrıştıran COVID Utancı

Hiç istemezdim yeni yılın ilk yazısında da salgından bahsetmek ancak, uzunca bir süre daha belli ki bu virüsle yaşamaya devam edeceğiz. Bir salgın sürecinde neler yapmalıyız ve neler yapmamalıyız epeyce öğrendik diye düşünüyorum. Giderek artan kayıplar, hastalanıp iyileşen, ekonomik sosyal yaşamı bu yüzden alt üst olan insanlar var. Genel olarak, hastalıktan korunmaya, aşı olup olamayacağımıza, can kayıplarına ve değişen hayatlarımıza odaklandığımız için covid pozitif olanlara dair pek konuşmaya fırsat kalmıyor. Konuşsak bile ya öfke ya da suçlayıcı bir yaklaşım öne çıkıyor.

Bu yazıyı okurken bana da söylenebilirsiniz, hem içinizden hem de dışınızdan ☺ Haklı olarak, şimdilerde günde 200ün üzerinde can kaybına neden olan bir halk sağlığı krizinde "virüsün yayılmasına neden olanlarla da empati yapacak değiliz herhalde" diyebilirsiniz.

Ancak, tam anlamıyla pandemik bir öfke olan tepkilerin gerçek muhatabı bu insanlar mı? Bunu düşünmek gerek. İnsanları Covid-19 güvenlik önlemlerini ihlal ettikleri için utandırma dürtüsü görünüşte halk sağlığı ile ilgili olsa da, bireyleri sosyal sorunları çözme yüküyle suçlama hakkımız var mı? Böyle yaptığımızda daha geniş çözümler üretmesi ve tedbirler uygulaması gereken sektör, kurum ve kuruluşların, hükümetlerin sorumluluklarını tek tek bireylere yüklemiş olmaz mıyız?.. Evet, kişisel etik sorumluluklarımız var. Ancak daha geniş bir perspektifle bu, yapılması gerekenleri ihmal eden yöneticilere gösterilemeyen tepkileri bireylere yansıttığımız anlamına gelmez mi? Örneğin, ek olarak şunları da sorsak ne dersiniz? Kalabalık restoranlarda kapalı mekanlarda yemek yedikleri için utandırıp suçladığımız ya da dip dibe çalışmak, yolculuk etmek zorunda kalan insanlar mı? Yoksa bütün bunları mümkün ve ekonomik olarak gerekli hale getirmeye devam eden, çalışanlar için uygun tedbirleri almayan politikalar mı daha büyük bir halk sağlığı tehdididir?

Bu soruların yanıtları salgının başından beri verilemiyor. Verilmeye çalışılsa da cılız kalıyor. Ayrıca, bir salgını yönetirken daha geniş çözümlerin maliyetlerini üstlenmek istemeyenler bireysel sorumluluklara odaklandıklarından, insanları karşı karşıya getiriyorlar. Ve böylece salgın giderek bir suçluluk ve utanç sahnesine dönüşüyor.

Utanç bir öz denetim ve toplumsal kontrol yolu olarak uzun zamandır sosyal bilimlerin ilgi alanında inceleniyor. Binlerce yıldır insanlar birbirlerinin davranışlarını denetlemek için utancı kullandılar. İlkel bir caydırıcı olarak etkili olabildiyse de, deyim yerindeyse utanç iki ucu riskli bir değnek. Halk sağlığı perspektifinden bakıldığında, utanca neden olmak sadece zalimce değil, aynı zamanda ters bir etkisi de olabilir. Örneğin, aşı karşıtlığı ve kapanma karşıtı protestolar gibi belirli inanç ve davranışların gerçekte olduğundan daha yaygın ve daha normal görünmesine neden olacak bir kutuplaşmayı besler. Belki de en önemlisi, utandırma ve suçlama gibi cezalandırıcı yaklaşımların yarattığı damgalama, insanların semptomları gizleme, tedaviden kaçınma, erteleme ve sağlıklı davranışlardan vazgeçme olasılığını artırarak salgının kontrol edilmesini zorlaştırır.

Halk sağlığı uzmanları, istesek de istemesek de bazı insanların risk alacağını kabul ediyorlar. Ve onları kınamak yerine, olası zararları azaltacak somut stratejileri göstermenin önemini vurguluyorlar. Psikologlar, insanlara maske takmadıkları için öfkelenmek yerine, maske takmanın başkalarını korumaya nasıl yardımcı olduğunu anlatmaktan bahsediyorlar. Bütün bunlar risk önleme konusunda ya hep ya hiç yaklaşımı yerine, bir "zarar azaltma etiği"ni benimseyerek daha barışçıl bir pandemi yönetiminin başarılabileceğine dikkat çekiyor.

Bu süreçte bir yandan aşının geliştirilmesini beklerken bir yandan da medikal olmayan bir yöntem olarak sosyal mesafe, maske, temizlik gibi müdahalelerde bulunurken insanları hizada tutmak için suçlama, utandırma gibi içgüdüsel bazı yöntemlere başvurmamız doğal olduğu kadar, kötü bir halk sağlığı stratejisine dönüşüyor. Hatta bu öyle bir boyuta ulaştı ki, insanlar sağlık çalışanlarına evlerini kiralamak, aynı asansöre binmek istemediler uzunca bir süre. Sağlık çalışanları hastane giysileri ile bir markete girmekten tutun, hasta olduklarında işe ara vermeye utandılar. Zaten yapamazlardı, işten ayrılırlarsa bir daha çalıştırılmayacaklarına dair tehdit edildiler. Ayrıca kahraman oldukları sık sık vurgulandı ve zaten öyleler, ancak bu kolayca kurban olmalarına yol açtı. Çok sayıda sağlık çalışanını her gün kaybediyoruz. Oysa, bir sağlık çalışanının kendisini risk altında hissederek, yeterli koruma ya da ödeme almadan çalışmama, kendi yaşamını, sağlığını feda etmeyi istememe hakkı var. Ancak sağlık çalışanları, önce kahraman ilan edilip sonra bu hakkını talep etmekten utandırıldı.

Bir sağlık çalışanının kendisini risk altında hissederek, yeterli koruma ya da ödeme almadan çalışmama, kendi yaşamını, sağlığını feda etmeyi istememe hakkı var. Ancak sağlık çalışanları önce kahraman ilan edilip sonra bu hakkını talep etmekten utandırıldı.

Solunum yolu enfeksiyonu semptomları yaşadıklarında pek çok insan artık potansiyel virüs yayıcı olarak görüneceklerini düşündüklerinden, suçlayıcı bakışlar ve imalarla karşılaşmamak için gizliyorlar. Testi pozitif kişiler ise, kuralları ihlal ettikleri, sosyal mesafe konusunda dikkatsiz oldukları ya da başkalarının sağlığı ve güvenliğini riske attıkları için suçlanmaktan, dışlanmaktan çekiniyorlar ve utanıyorlar. Maske takma, sosyal mesafe alma, sık el yıkama ve yüksek temas yüzeylerinin dezenfekte edilmesini içeren koronavirüsün yayılmasını azaltma konusunda herkesin kendi üzerine düşeni yapma sorumluluğu var. Ancak insanların aynı zamanda birbirlerine saygılı davranma sorumluluğu da var.

Peki bu durumda, utanç, gerçekte hangi amaca hizmet ediyor? Sosyal mesafesini korumayan, maske takmayan, aşı karşıtlığını yaymaya çalışan insanları utandırdığımızda onları ne kadar durdurabildiğimiz ortada. Aksine bu karmaşık zamanda düşmanlığı artırdığı gibi, virüsle mücadele etme yolu olarak düşmanlık ve saldırganlık normunu teşvik ediyor. Oysa bu sürece dair sosyal normları sakin ve saldırgan olmayan yollarla iletebilmeliyiz. Çünkü, hepimiz bu işte beraberiz. Ayrıca, gerçekte; insanları utandırmak ya da suçlamak sosyal olarak yapıcı bir şekilde davranma eğilimlerini artırmıyor. Aksine, utandırma ve suçlama salgın günlerinde kaygı yükümüzü hafifletmediği gibi, bizi kibirli ve başkalarını aşağılayan biri yapmaktan öte bir işe yaramıyor. Ayrıca, amaçları kötülük olmadığı halde insanlara kendilerini kötü hissettirmek, kötü bir halk sağlığı stratejisi bile olamıyor. Bütün bunları neden yazdım? Ayrışmanın, kutuplaşmanın dibine vurduğumuz şu günlerde birilerinin işine yarayan ayrışma tabii ki, virüsün de işine yarıyor. Sadece bunu hatırlatmak istedim. Yeni yılda dilerim birbirimizi daha az suçladığımız, daha az ayrıştığımız ve virüsten kurtulduğumuz günler bir an önce gelsin. Sevgiyle ve esenlik dileklerimle…

Kaynaklar

-Haller M, Norman SB, Davis BC, Capone C, Browne K, Allard CB. (2020). A model for treating COVID-19–related guilt, shame, and moral injury. Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy. 12(1):174-176.

-Gordon, S., (2020). Why Some People Are Shaming Others for Getting COVID-19

https://www.verywellmind.com/shaming-others-for-getting-covid-5085064

BAYAN YANI AKTÜEL

HDP Milletvekili Ömer Faruk Gergeroğlu'nun gündeme getirdiği çıplak arama konusunda AKP Grup Başkan Vekili Özlem Zengin "Çıplak arama olduğuna asla inanmıyorum" dedi.

Sakarya Üniversitesi'nde öğretim görevlisi Prof. Dr. Ebubekir Sofuoğlu üniversitelerin bulunduğu yerlerin fuhuş yuvası olduğunu söyledi.

Diyanetin yayınladığı broşüre göre ateistler COVİD 19'u fırsata çeviriyor...

2020'de en az 500 kadın öldürüldü!.

İBB'nin TÜGVA, TÜRGEV, ENSAR vb. vakıflara akıtılan paraları kestikten sonra; çocuklu kadınlara bedava taşıma, öğrencilere burs, çocuklara süt yardımı yapması Sayıştay tarafından usulsüz bulundu.

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

- **2020**'yi bitirdik şimdi di mi? Eminiz di mi? Dizilin bakiim tek sıra, yoklama yapıcam!
- 2020'nin özeti: "**Lanet olsun böyle düzene**" diyerek çöp konteynırı tekmeleyen adam. Net.

- Bu arada "**2021**" aslında "**2012**"nin el sürçmesi ile yazım hatası yapılmış hali ha, benden söylemesi. İnşalla **Mayalar**'ın elleri sürçmemiştir, 2012 derken 2021'i kast etmiyordur hey!
- 2020'yi **İngiltere**'de ortaya çıkan mutasyonla kapattık. Bildiğimiz kadarıyla koronanın pek çok mutasyonu oldu bu bir yıl zarfında, lakin bunun ne özelliği varsa kendi adı bile var. İsmen tanıştırıldık yani. Umuyoruz ki muhterem bir şahsiyetsindir "**SARS-CoV-2 VUI 202012/01**". Çok afilli adın var zira!
- Aşı işi de yaş gibi geliyor bana ama, du bakalım sevgili okur.
- Aşının kendi yok piyasada, ama **KDV**'si göründü. KDV göründüyse, aşının kendisi de çok uzakta olamaz gibime geliyor. Hadi bakalım.

- Bu arada **Etna Yanardağı** da patladı. Lakin 2020'nin ihtişamına görkemine yaraşır bir patlama olmadı bu. Ne katliam yaşandı, ne de kitlesel ölümler. Sadece birkaç kare güzel fotoğrafı oldu. Patlayacak yanlış yılmış bu Etna, artık bir dahaki sefere!
- Ben çocuktum, "**Müslüman yılbaşı kutlamaz**", yok efendim "**Müslüman Noel ağacı süslemez**" hezeyanları her yıl muhakkak olurdu. 40 yaşına geldim, aynı hezeyanlar artarak devam ediyor. Ya bi salın bizi be kardeşim, herkes işine baksın artık rica edicem. Hayır çünkü ülkedeki Hıristiyan nüfusunda yılbaşı ağacı süslemeye bağlı bir artış da gözlemlenmiyor. Ki gözlemlense bile, çogafedersiniz ama, size ne lan bundan! Ondan kelli, lütfen üstünüze vazife olmayan ve başkalarının bireysel özgürlüklerini ihlal etmeyen şeylere atar yapar mısınız rica etsem. Pls yani.
- Bu ayın en ilham verici olayı: 71 yaşındaki emekli öğretmen **Fevzi Uya**r'ın sokak hayvanlarının tedavilerini daha iyi yapabilmek için 71 yaşında veterinerlik bölümünü bitirmesi. Alkış kıyamet Fevzi Hocam!

- Kuru ekmek yiyorsanız aç değilmişsiniz. Bu söylem bana biraz abartılı geldi ama olsun.
- Bizim devletlü tam 17. yüzyıl Fransız Saraylarına layıkmış ya lan.
- Neredeyse tacizcilerden çok, **omo şümdü lünç edüyorsunuz insonloru** kişilerine şaşırdım. Aralarından sevdiğim, saygı duyduğum insanlar bile çıktı! Bu işi sessiz sedasız, gündem oluşturmadan, gizli saklı, erkekleri taciz etmekten vazgeçirmeyecek bir volümde halledemediğimiz için özür dileriz.
- Türkiye'nin **#MeToo** hareketi de başladı... Ama ne başlamak! **Hödük turnusolu** gibi giriş yaptı! Meğer aramızda ne hödükler barınıyormuş, meğer nicelerini insan sıfatına saymışız da, onlar meğer birer tacizci aklayıcısıymış.
- Çok sevdiğim aktörlerden **İdris Elba**'ya sormuştu bir muhabir "**#MeToo hareketinden korkmuyor musunuz?**" diye. O da, "**#MeToo hareketinden korkacak bir şeyi olanlar korkar**" minvalinde bir cevap vermişti. Bilmem anlatabiliyor muyum?

- Bu demek değil ki bazen suçsuz erkeklere de tacizci iftirası atılmaz! Dünyada çeşit çeşit insan var neticede. Daha geçtiğimiz yıllarda **Amber Heard** ve **Johnny Depp** vakasını gördük örneğin. İlk önce Johnny'nin Amber Heard'ü taciz ettiği skandalı ile sarsılmış, Heard'ün sırtını sıvazlamıştık. Ancak bir süre sonra ortaya çıkan tape'ler aslında Amber Heard'ün zaman zaman Johhny Depp'i "okşamak" gibi bir alışkanlığı olduğunu ortaya koymuştu. "Bebek misin sen?" diyordu Amber Heard, "bir tokatla hemen canın mı yandı?" Hatta, "Ne zaman olaylar fiziksel hale gelse odayı terk ediyorsun. Ne yani, benden korkuyor musunuz?"

- Demek ki neymiş, gerçekler öyle ya da böyle ortaya çıkarmış. Ama bazı kadınlar bazı erkeklere iftira atabilir diye, yani böyle bir ihimal var diye, koskoca bir hareket hakkı olanı yapmaktan geri durmayacak sevgili beyler! Bunu da böyle bilin!
- Yazarından belgeselcisine, habercisinden aktivistine, yönetmeninden fotoğrafçısına, ajansçısından "önemli solcu kişilik"ine kadar çeşit çeşit tacizci ifşa oldu şu son on günde. Okurken içimiz şişti. Okurken, yaralarımız sızladı. Toksik erkek kardeşliğine karşılık, yara kardeşliği bizimkisi. Biz birbirimizi yaralarımızdan tanıyoruz. Biz birbirimizi yaralarımızdan öpüyoruz. Asla yalnız yürümüyoruz!
- Yalnız ortalıkta amma da **toksik erkek** varmış ha! Öyle böyle değil, membağı burasıymış meğer bu işin! Entel küntel camianın tacizcisi de ne pis oluyor, engin hayal gücüyle saldırıyor herifler çünkü! Olanı biteni takip ederken **Seda Sayan** gibi geziyorum ortalıkta, "**Pis!**"

- Kayda geçmesi için, **ifşaat linç değildir.**
- Günde üç kere tekrar edin: İfşaat linç değildir. İfşaat linç değildir. İfşaat linç değildir!
- Yaşadığımız şu çağda çokça karşımıza çıkan bir kavram olan "**sosyal medya linci**" nedir biliyor musunuz? İnsanları, anayasaya ya da kanunlara göre "**suç**" kategorisinde yer almayan ve tamamen bireysel tercihlere dayanan yaşam şekilleri üzerinden yargılamak, suçlamak, anlamsız ve kitlesel bir öfke patlaması ile mahkum edip sonra da itibar infazı gerçekleştirmektir. Peki sosyal medyayı kullanarak **ifşa etmek** nedir? Tüm modern toplumlarda yasalarca suç kapsamında yer alan, yasal ve toplumsal düzlemde suç teşkil eden eylemleri fiilen işlemiş kişilerin bizzat mağdurlar tarafından kamuoyuna ve de adalet kurumlarına bir anlamda ihbar edilmesidir. Hadi şimdi dağılın toksik, pis, pisler sizi!

● Tacizci korumaktan arta kalan zamanlarda Türkiye'deki insanlık ayıplarına atar yapın biraz. Misal, **çıplak arama**. İnsanlar 80'lerde geçen retro diziler izliyor, biz bizzat beyaz toroslu, çıplak aramalı darbe 80'lerine dönüş yaptık iyi mi?
Cevap veriyorum: değil.

● **AİHM**, **Selahattin Demirtaş**'ın ifade, özgürlük ve güvenlik, serbest seçim haklarının ihlal edildiğine hükmetti ve derhal serbest bırakılmasına karar verdi. Devletlümüz de **bizi bağlamaz** diye cevap verdi. Bağlasa şaşardık zaten! Ama Demirtaş'ın özgürlüğünün elinden alındığı gerçeği bizi bağlıyor. Nolcak şimdi?

● **Salahattin Demirtaş**'ın tutsaklığı tartışılırken, vaktiyle kendisine kaç milyon kişinin oy verdiği üzerinden yürütülüyor tartışma. Kusura bakmayın ama bu bana çok saçma geliyor. Bu tartışmanın odak noktası, **Selahattin Demirtaş'ın suçlu olmamasıdır.** Zira siyasetçilerin suçsuzlukları ya da suçlulukları, aldıkları oy sayısına göre belirlenmez. Arz ederim!

● **Başak Demirtaş**, "Selahattin'in suçsuz olduğunu halk biliyordu ve şimdi AİHM Büyük Daire tarafından da kesin olarak tescillendi" demiş. Evet! İşte ben de onu diyorum.

● Bişey dicem, **Diyanet İşleri**'nin yaptığı açıklamaların yasal bir bağlayıcılığı yok. Yani Diyanet, "**Kuran ancak Arapça okunur**" dedi diye ertesi günden itibaren Türkçe Kuran okumak yasal olarak suç falan sayılmıyor. Ama siz adamın her söylediğini manşete taşıya taşıya, sosyal medyada tartışa tartışa, meseleye yasallık kazandırıyorsunuz, benden söylemesi.

● Öte yandan, asıl dikkat edilmesi gereken yer, **Yeni Şafak** ya da **Akit** gibi yayınların "**vay efendim deizm artıyor**", veyahut "**yok efendim halk dinden uzaklaşıyor**" temalı yaygaraları. Bu işler böyle böyle başlar, sonunda "**halk şeriat istiyor**"a varır. Hep öyle olmuştur.

● Diyanet İşleri Yüksek Kurulu üyesi Prof. Karadaş: "**Kuran'ın Türkçe çevirisi gençleri ateizme ve deizme yönlendiriyor**" demiş. Ben demiyorum adam diyor. Vallaha

da diyor, billaha da diyor.

● Diyanet'in **Bodrum**'da **Gökova Koyu** manzaralı arazide, 100 milyon liraya mal olacak külliye inşaatı başladı. Halkın parasıyla inşa edilecek tesiste oturup yok içki içmeyin, yok cıbıldak cıbıldak denize girmeyin diye fetva verecekler gene. Muhalefet de seyre bakacak "**nasıl olsa gidecekler**" diye.

● Muhalefetin "nasıl olsa gidecekler" rahatlığı büyüktür > bütün evrenin bir sonunun olduğu ve her şeyin eninde sonunda sonlanacağı gerçeği.

● Bilim insanları, **Uranüs**'ün uydularındaki yeraltı okyanuslarında dünya dışı yaşamın barınabileceğini keşfetmiş. Abi biraz elinizi çabuk tutsanız, çöbü dökecek yer kalmadı da.

● Sarayda **Kazemi**'ye düzenlenen müzikli eğlencenin kendisi kadar, eğlencede dişi sinek bile olmaması dikkatimi çekti benim de. Algıda seçicilik işte, naparsın.

● Dünya çapında kamudan ihale alan ilk 10 şirketten 5'i Türkiye'den. Bilindik 5'li işte. Dünya ölçeğinde bir indragandi dönüyor yani. Vay arkadaş!

● Mahkeme kararıyla lise diplomasının sahte olduğu ispatlanan Hamza Yerlikaya, diplomasının sahte olduğu ispatlanırsa özür dileyip siyaseti bırakacağını açıkladı. Bundan böyle "**Hamza Yerlikaya Paradoksu**" olarak anılacak bu hadisenin cevabı için gözler **NASA**'ya çevrildi.

● **Avrupa Birliği**, 1 Ocaktan itibaren geri dönüştürülemeyen plastik atıkların gelişmekte olan ülkelere gönderilmesini yasaklıyormuş. E çünkü göndere göndere yer kalmadı zannımca. Artık siz de dünyanın geri kalanı gibi, kendi ülkenizi çöplüğe çevireceksiniz biraz da zahmet olmazsa.

● Yeni Zelanda'da başbakan ve milletvekilleri, salgın nedeniyle üç yıl daha maaş zammı almayacakmış. Şunları şöyle ilan etmeyin diyorum, olan var olmayan var, insanın canı çekiyor.

● Fransa'da hükümet, yeterince erkek işe almadığı ve terfi ettirmediği gerekçesiyle Paris belediyesini para cezasına çarptırdı. 90 bin euroluk ceza kesilmesini "Çok feministiz" diyerek tiye alan Paris Belediye Başkanı, "Cezalandırıldığımızı duyurmaktan mutluluk duyuyorum" dedi. Ama gerçekten ya, göstere göstere olmaz ki, canımız çekiyor! Yazık değil mi bize!?

● Modanın, dünyayı en çok kirleten ikinci sektör olduğunu biliyor muydunuz? Sorumlu bir şekilde alışveriş yapın, minimal gardolap tarzına yelken açın. Çünkü dünyanın artık aynı kazağın 8 rengini almayı bırakmamıza ihtiyacı var.

● Sigaradan alınan **ÖTV** biraz düşürülmüş. Hani, "**gene pahalı ama alırıg her türlü**" eşiği var ya, hah oraya düşürülmüş.

● Osmaniye'de Koronavirüs nedeniyle hayatını kaybeden hastanın yakınları, online katılımlı mevlit okutmuş. İşte **innovasyon** budur!

● İngiltere'deki Harrods mağazasında 10 yıl içinde 16 milyon 309 bin sterlin harcayan Azerbaycan vatandaşı **Zamira Hacıyeva**, parasının kaynağını açıklayamazsa Londra'daki 22 milyon sterlinlik mal varlığını kaybedecek. Ablacım ne işin var senin Londralarda ya, sen gelsene İstanbul'a falan. Cık cık cık!

● **Time Dergisi** Merkel'i "Şahsi menfaate ve zorbalığa taviz vermediği için, dünyada az bulunan ahlaki liderlik gösterdiği için" **Yılın Siyaset Lideri** seçmiş. Valla bir dahaki seçimde benim de oyum Merkel'e. Buradan göndericem artık ne kadar giderse...

● İstanbul'da 40 adet yeni ambulansın 112 Acil Yardım Merkezine konvoy halinde siren çalarak götürülmesi haliyle kentte paniğe neden olmuş. **Asdfghjklşi** gerçekten! **Mavi ekran!** Global pandemi ortasında 40 ambulansı siren çaldıra çaldıra ülkenin en büyük şehrinde yürütmek tam da böyle **Borat** kıvamı bir film sahnesi değil mi? Son derece **kitsch** ama bir yandan da sinir bozucu seviyede dahiyane! Yerleştirme sanat gibi, kavramsal sanat gibi. Ahahahaha sinirlerim bozuldu.

● Dünyanın en önemli fosil alanlarından birinde yapılan kazılar, ilk insanların kış uykusuna yatmış olabileceğini ortaya koyuyormuş. İnan olsun ben de bazen kış uykusuna yatmak istiyorum. Zira bezdim. Kış uykusuna yatsam, bi uyusam, bi uyusam, uyandığımda bahar gelmiş olsa. Gerçek bahar! Anladınız siz onu... Baharlarda buluşalım.

● Bu arada küçük bir not, herkesi öpmeyin! Hele de bunu entelliğiniz üzerinden zırvalayarak asla yapmayın! Haydin...

HADİ 2020, HADİ CANIM, UFAK FUFAK...

Berna Pak

Benim yaşadığım yerde -miş'li geçmiş zamanla, -di'li geçmiş zaman bir arada kullanılır.

Neden bilmem severler fazladan zaman kullanmayı, zamanlarımız çokmuş gibi.

Öyle bir geçmiş zamanlar bolluğu . Geçmiş zamandan geçmiş zaman beğen, beğenemezsen hepsini birden kullan gibi bir durum.

Fakat zaman da geçmez bir türlü. Geçmiyor, geçemiyor. Sanırım sadece bize geçiyor ve geçiriyor zamanlar.

Bizim yörelerin ağzıyla yani bol çeşnili geçmiş zamanla söyleyecek olursak "amma da ikibinyirmimişti"

Bol geçmiş zamanlı, geçmişi en çok özleten yıl oldu galiba 2020.

Geçen yılbaşında deli sarhoş olup, elimizde mikrofon tükürükler saçarak şarkılar söyleyip, gel öpüjemmm diye diye nasıl da birbirimize sarılıyorduk.

Belki bir arkadaşın küçücük salonuna 50 kişi sığıp ,yerlerde sızılmıştı.

Hadi şimdi gel de sız o yerlerde.Milletin ayakkabısıyla bastığı şimdinin çamaşır suyu kokan parkelerinde, hadi gel sız bakalım.

Nasıl da değişti tüm yaşam pratiğimiz allahın cezası bir virüs sayesinde.

İlk defa bu sene doğumgünü pastasını üflemedim tükürük saçarım korkusuyla.

Yılbaşı gecesi ne yapacağımız ilk defa stres sebebi değil ve ilk defa kimsenin birbirine ne yapacaksın yılbaşı akşamı sorusunu sormadığı bir mendebur yılbaşı.

-Ne yapıyorsun yılbaşında?

-Hiiiiç evdeyiz işte!

Oturmaktan kemik erimesi olduk.

Camdan dışarı baktığım vakit sanki sadece ben oturuyorum tüm dünya dışarıdaymış gibi, sokaklar insan dolu.

Sokağa çıkmak yasak diyorlar ve bunu demeleri benim için yeterli ,tamam evde oturalım ve bir an önce bitsin bu iş diyorum ama herkes bi şekil market, fırın ayağına poşetini alıp dışarılara fırlıyor.

Karantinada olması gereken adam halay başında bulunuyor filyasyon ekipleri tarafından. Yahu hepsini geçtim hasta hasta ne halayı? Şimdi dışarı çıksam halaya 5 kişi toplayamam. Benim çevremde var herhalde halaysevmez bir durum.

Anlıyorum ben de tahammül edemiyorum evde sürekli hemhal olma halinden. Kaçmak istiyorum. Yeri geliyor maskemi çıkarıp deli gibi sokaklarda bağırarak koşmak istiyorum, çünkü bitmeyecek bir kabusun içindeyiz gibi her allahın günü birbirinin aynı.

Tekerleğin içindeki hamster gibi dönüp duruyoruz.

Güneş doğdu kalk, gece oldu yat. Delirtici bir monoton hayat.

Bir de sürekli "ne yiyeceğiz durumu?"

Bana soruyorlar.

Akşam yemeği yerken, yarın akşam ne yenecek onu soruyorlar.

Çünkü gün içerisinde değişen tek şey yediğimiz yemekler.

Yılbaşı akşamı ne yapacaksın değil ne pişireceksin sorusu hakim bu sene.

Koca hindiyi atıp fırına 10 gün yedirmek istiyorum evdekilere.

Herkesin evde olma hali, sevdiklerimize ekrandan bakıyor olma hali ne acayip.

Eski normalimize dönmek çok mu zor?

Gerçi bazı şeyler de yok olmalı bu virüsle birlikte.

Mesela sarılmak, öpüşerek selamlaşmak.

Konseptli çocuk doğumgünlerine katılmak.

Okuyup, üflemek…

Yıllaaar yıllar önce ablamın gözünde arpacık çıkmıştı. O zamanlar doktor yoktu herhalde hipokrat öncesi günler, babaannem tutup kızı, karşı apartmandaki süper kilolu kocaman bir teyzeye götürmüştü. Bu teyze bir şeyler mırıldanıp ablamın gözüne ağzından çıkardığı balgamı sürmüştü. Ah bunu hatırladıkça anksiyetem tavana çıkıyor. Tansiyonum bin beş yüze fırlıyor.

Tam koronalık hikaye. Nasıl bulaşacağını bilemez zevkten dört köşe olur ,halay başı olur herhalde virüs.

Neticede o pis balgam kurutmamıştı elbette arpacığı ama teyzenin hamsi kızarttıkları tavadaki kalan yağa ekmek banarak yemesi sonucu hedonizm kaynaklı ölümünü duyduğumuzda bi üzülmüştük elbette.

Yeni yılda yeni kararlar alanınız var mı?

Glutensiz beslenmek ,daha az sosyal medya dışında?

Benim yok mesela, öyle heyecansız giriyorum yeni yıla.

2021 sabahına da koronayla uyanacağız, okullar hala kapalı olacak ve ben hademe olarak başladığım güne ,Hafize ana gibi elimde zille koşarak devam edip, Külyutmaz olarak derse girilip girilmediğini kontrol edeceğim. Kel Mahmut olarak evde kudurulmamasını ve ödevlerin yapılmasını sağlayacağım. Bir ara anne olup oğlumla oyun oynar ,sohbet de ederim.

Yemek, çamaşır ,temizlik ,annelikten bana kendim için zaman kalırsa beş dakika durup öyle mal gibi bakarım duvarlara gün biter.

Ve her gün bu şekil devam eder…

Hepimizin yeni yılını kutlar, hepimize sabır dilerim.

Amma da pislik virüsmüştü….

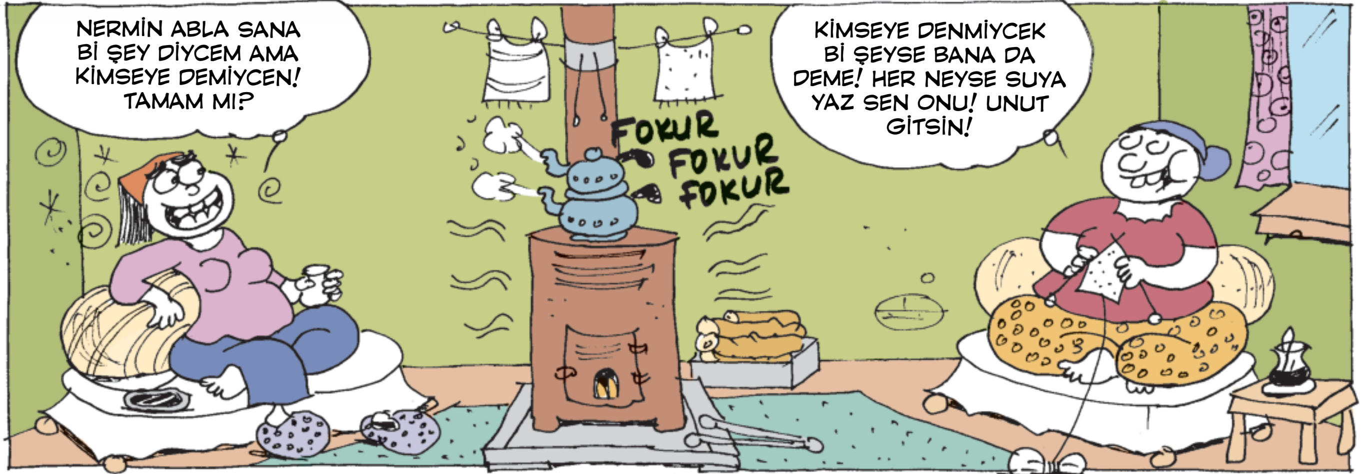
fatima yıldız erkan fatimayildizerkan@gmail.com

Eğreti

Feyhan Güver

İpek Özsüslü

FETİYE NENE

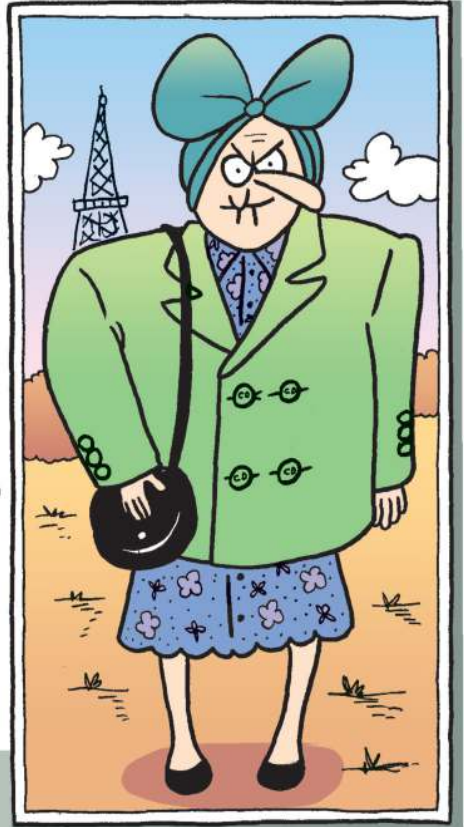

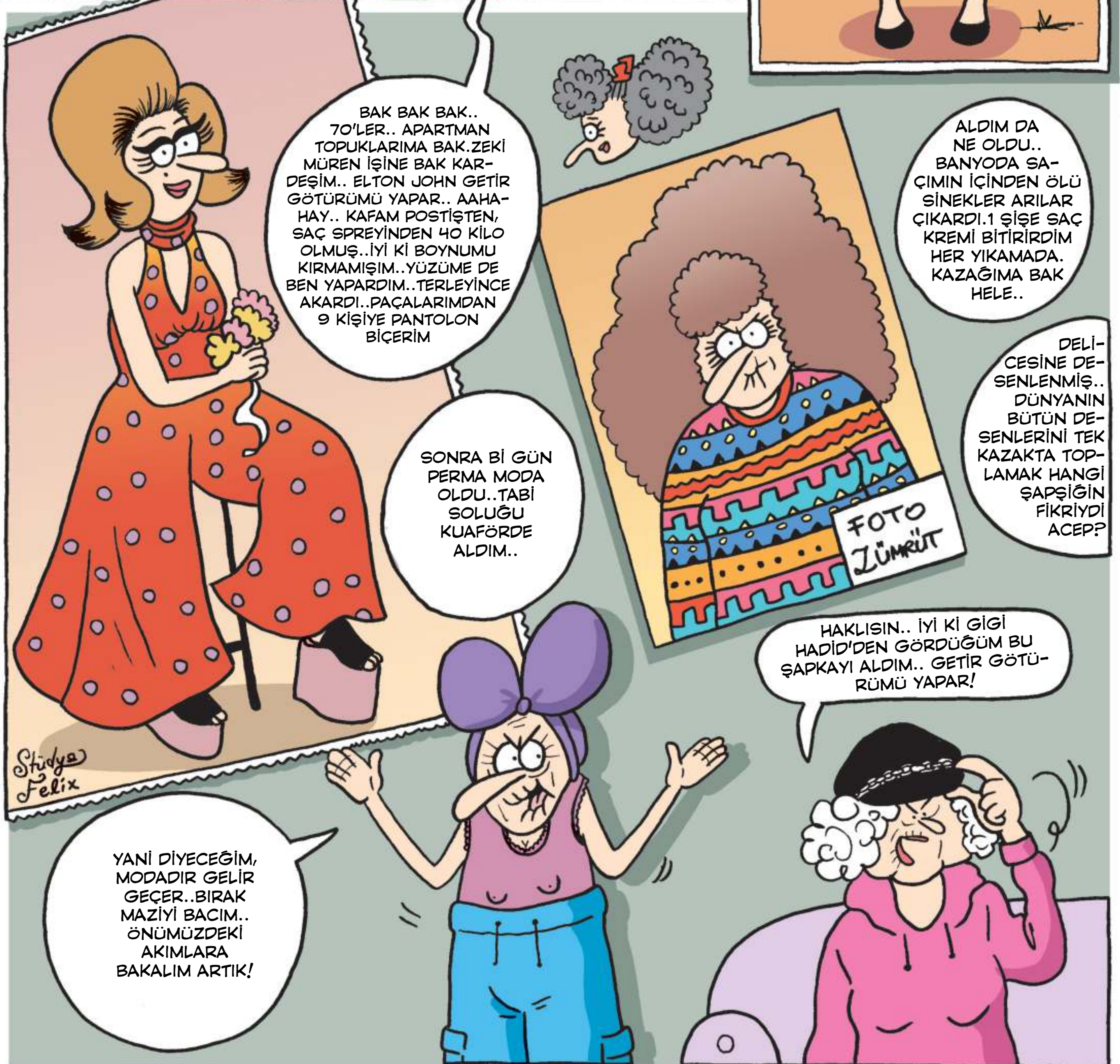

HER YERİM EFSANE OLSA NE YAZAR ALLASEN? BOŞA YAŞADIM BOŞAAA! HİÇ GÖNLÜMCE GİYİNEMEDİM, SÜRÜNEMEDİM.. MODAYI TAKİP EDEMEDİM.
MODA DEDİĞİN NEDİR Kİ? GEÇMİŞİN UTANÇ VESİKASI..BAK HELE ŞU TİPİME,VATKALARIMA..90 'LAR..PARİSTEYİM..BURM A BİLEZİĞİMİ BOZDURUP DİOR'DAN BU CEKETİ ALMIŞTIM.ÇOK MODAYDI. RASİH KAVGA ÇIKARDI..SURATIM ONDAN ASIK..

BAK BAK BAK.. 70'LER.. APARTMAN TOPUKLARIMA BAK.ZEKİ MÜREN İŞİNE BAK KARDEŞİM.. ELTON JOHN GETİR GÖTÜRÜMÜ YAPAR.. AAHAHAY.. KAFAM POSTİŞTEN, SAÇ SPREYİNDEN 40 KİLO OLMUŞ..İYİ Kİ BOYNUMU KIRMAMIŞIM..YÜZÜME DE BEN YAPARDIM..TERLEYİNCE AKARDI..PAÇALARIMDAN 9 KİŞİYE PANTOLON BİÇERİM
SONRA Bİ GÜN PERMA MODA OLDU..TABİ SOLUĞU KUAFÖRDE ALDIM..
ALDIM DA NE OLDU.. BANYODA SAÇIMIN İÇİNDEN ÖLÜ SİNEKLER ARILAR ÇIKARDI.1 ŞİŞE SAÇ KREMİ BİTİRİRDİM HER YIKAMADA. KAZAĞIMA BAK HELE..
DELİCESİNE DESENLENMİŞ.. DÜNYANIN BÜTÜN DESENLERİNİ TEK KAZAKTA TOPLAMAK HANGİ ŞAPŞİĞİN FİKRİYDİ ACEP?
FOTO ZÜMRÜT
Stüdyo Felix
YANİ DİYECEĞİM, MODADIR GELİR GEÇER..BIRAK MAZİYİ BACIM.. ÖNÜMÜZDEKİ AKIMLARA BAKALIM ARTIK!
HAKLISIN.. İYİ Kİ GİGİ HADİD'DEN GÖRDÜĞÜM BU ŞAPKAYI ALDIM.. GETİR GÖTÜRÜMÜ YAPAR!

raziyeicoglu@gmail.com

EX'TEN TANELER

PAPARAZZİYE

Raziye İçoğlu

❁ Her Yeni Yıla, her Yeni Sevgiliye hep **"Hoş Geldin"** dedik. Ama hiç de hoş gelmediler ve hiç de hoşça gitmediler. **EX** olana kadar da, **EX** olduktan sonra da hoşsuzluklarını sürdürdüler.

❁ Her başarısız **EX**'in arkasında aldatıp bıraktığı bir **EX Sevgili** mutlaka vardır.

❁ Elalemin Katili cinayet işler olaya kaza süsü verir, **EX** koca öldürür olaya ecel süsü verir.

❁ Ömrümün her cephesinde olduğu gibi, bütün **EX** ilişkim **EX**'in tedbirsizliklerine tedbirler almakla geçti.

❁ Dünyaya bu kadar bela, bu kadar kötülükler geldi, ama **EX**'lerin yaptıklarının önüne geçemedi, hızına yetişemedi, şiddetine erişemedi.

❁ Bir kere **EX**'in oldu diye bu **EX**'i geçirdin, bir daha olmayacak değildir. **"Bir EX atlattım"** deyip tedbirleri elden bırakma.

❁ Bazen bir yılın, bir sevgilinin yeni gelenini değil, eskisinin gidişini, **EX** sevgili, **EX** Yıl oluşunu, kutlarsın…

❁ **EX** Koca dediğin şey, koca bir bilinmezlik.

❁ Leylekler bile **EX**'lerle dolu bir dünyaya çocuk getirmek istemezler.

❁ Sanki bir elmanın iki yarısı gibisinden hayatına bir **EŞ** girdiğinde de, o hayatına giren kişi çıkıp **EX** koca olduğunda da senin yarım kişi olduğunu düşünürler. Halbuki sen hep aynı işi yapan, hiç de eksilmeyen bir kişi olduğun halde iken otomatikman mağlup ve mağdur olursun çift olma neticesinde.

❁ Cep telefon, araba, bilgisayarının eskimesini, bozulmasını hiç göremedi **EX**. Çünkü sıkılıp devamlı model değiştirdiğinden telefonun bozulmaya vakti kalamazdı. Şu günlerde bozuk telefonum, çökük bilgisayarımla tamircilerde dolaşırken, meğer **EX**'in elinden düşürmediği eşyalarıyla bile ilişkisi mezara kadar değil, pazara kadarmış.

❁ **EX** Kocalar bizi hep dünya çapında birinci yapıyor, ama şiddetten… Sanırım korona da **EX** Koca cinsinden.

❁ Gerçek olaylara dayanmayan, otizmli doktor dizi filminde, gerçek dışı olmayan tek şey; doktor kadın sevgilinin, otizmli erkek doktordan beklediği, istediği otizmlinin yapmakta zorlandığı sevgililik ve nihayetinde otizmli erkek doktorun **EX** sevgili haline getirilmesidir.

❁ Yine astrolojik burçlardan, gezegenlerden medet umulan bir Yeni Yıla daha geçiş yaptık ki, mutasyondan ötürü yüksek bulaşlı virüs de, **EX**'ler de gezegen gibi eksenimizin etrafında dönerken, dolaşıyorken yeryüzünde.

❁ Teve haberlerde doğalgaz zamlarına karşı aldığı tedbirleri anlatıyordu adam; **"Çift eşofman giyiyorum, ısınınca bir katını çıkarıyorum. Çift çorap giyiyorum, ısınınca birini çıkarıyorum"**… Öyleyse çifter tedbirlerimizden maskemizin de, virüs azalınca tek katını çıkarabilecek miyiz Acaba? Mesela, **EŞ** çiftimizden de ayrılıp, **EX** olacak mıyız ortam çok fazla ısınınca Acaba?

Sabitlenmiş Gün-Demlik

Covidimizin, Coronamızın Üstünden Sene Geçti, Mevsim Geçti, Ay Geçti. Virüssüzleşme Hülyamızın, Rüyamızın Üstünden, Hayat Geçti, Ömür Geçti, Yaş Geçti …

❁ **"Sokak yasak, çıkma"** değil, **"sokakta hastalık var, çıkma"** denmektedir anlayana.

❁ Meclis kavgasında **"Kuru Ekmek Yiyen Aç Değildir"** diyen vekil, biz açları, sıkı diyetten zayıflamak isteyenlerin tercihi peksimet, galeta, kırık kırak, Çıtır Grissini yiyor sanıyor. Oysaki kalori hesabı yapamayacak kadar fakirlik hesabından erimekteyiz gün be gün. *RESİM 2*

❁ Gerçek hayattaki işinden, ilişkinden, Sosyal medyadan bir gönderi yazıp takipçilerinle paylaşarak istifa edince, ayrılınca, bir daha da sosyal medyada paylaşılmıyorsun, görünmüyorsun. Kesin yok oluyorsun.

❁ Korona olmak öldürmez, hastanelerde yer bulamamak öldürür… Yer bulursan da Covidden iyileşeceğini beklediğin yoğun bakım ünitesinde oksijen tüpü patlar, öldürür.

❁ Şöyle kendimizi hayata bırakıp, hayatı yaşayamıyoruz ki, hayatla resmen mücadele etmekten, hayatın içindekilerle mücadeleye dahi geçemiyoruz.

❁ Hayallerim ne renkti bilmiyorum ama, Hayatı tozpembe görmeye çabaladığım pandemi günlerinde, hayat bütün tozlarımı pembe etmiş, aylar sonra geldiğim evimde..

❁ Dünya insanları olarak Noel Baba ile bile temas etmemek, kapıdan, bacadan içeri almamak lâzımdır esasen. Tüm evreni geziyor, getirse getirse mutasyonlu virüs getirir çuvalında.

❁ Coronaya tedbirler alamadık, olmadı, sonra tedbirsizliğin tedbirini almakla mücadele etmekteyiz. Ümitlerimiz tükendiği yerlerde, inatlarımız başladı artık.

❁ Psikolog da aynı şeyleri yaşıyorsa gidip de elalemin insanına açılmaya, saçılmaya ne gerek var ki Acaba? Ya da daha güven verici mi oluyor her iki taraf için de?

❁ Mecburiyetten sokakta kaldığım bir saatte gördüm ki, bütün kafelerde, restoranlarda sanki anne temizliği varmış gibi sandalyeler masalara ters çevrilmiş halde görüntüler. Ve içerde servis olmadığından, dışarıda ayak üstü çok daha kalabalık, dip dipe yenen ekmek arası yiyecekler, içilen kahveler vs … Ya da bir evde, bir dükkânda toplanıp oraya paket servis istemek

TEMBELLİK HAKKIMA DOKUNMAYIN

Katina Karanikola

Tanrılar yasaları değiştirdi. Yeni bir dinle tanışıyoruz, İsa'nın havarileri gibi peşinden sürükleniyoruz. Talimatlar açık. Öpüşmek yok, sarılmak, temas etmek yok, sevişmek yok, eller emekliye ayrıldı yeni elemanlar dirsek ve ayaklar. Bu dinde, diğerleri gibi, bana hiç uymadı zira yaşarken ölü gibiyim. Sadece bir sağlık krizi değil yaşadığımız aynı zamanda dokunsal bir krizinde ortasındayız. Sevdiklerime dokunamayınca, sıkı sıkı sarılamayınca kendimi yarım hissediyorum. Uzaktan el sıkışmalara, kucaklaşmaya izin verecek bir cihaz icat edilse bari…

Kene gibi yakamızdan düşmeyen Covid ilk çıktığında bir Çin paranoyası olduğunu kısa zaman da biteceğini düşündüm. Kısa sürede Avrupa'ya sonrasında bize patlak vermeye başladı. Adına pandemi kondu. Nerede olursak olalım etrafımızda ki insanlar hep onu konuştu. Sayesinde karantinayı tanıdık. İlk karantinada, en iyi arkadaşım kendimle baş başa kalmak, bana, ilaç gibi geldi. Zira kendimiz bizim seçmediğimiz, bizi asla terk etmeyen en kadım dostumuz. Evli insanlar, kalabalık aileler nasıl dayandı karantinaya düşünemiyorum. Anneannemle dedem geliyor aklıma, şayet hayatta olsalardı, karantina sürecinde, kavgaları bitmez dedem kesin evi yakardı. Yaz aylarında Covid bitmiş gibi salıverdiler bizi, doya doya tatilin keyfini çıkardım, seyahatler ettim, maskeleri attım, havayı klorlamadan soludum. Havalar soğuyunca illetin kıskanç sevgili gibi hala peşimizde olduğunu hatırlattılar. İkinci karantina her ülke de farklı şekilde geri geldi. Bizde devlet büyüklerimiz "sen büyüksün gir, sen küçüksün çık" derken bana kimse gir, çık demeyince beni gözden çıkardıklarını düşünüp gücendim doğrusu. Nihayet beni de kapsayan hafta sonu ve gece karantinaları geldi. Ohhhh! Sonunda adam yerine kondum. Karantinamın hakkını vermek için gece uyanık nöbetini tutuyorum hafta sonu keyfime diyecek yok. Bu arada herkes hafta sonu karantinasını daha iyi geçirmenin yollarını arıyor, sosyal yaratıcılıklar paylaşılıyor mesajlarla beni taciz ediyorlar. Tatlı yaptın mı? Jimnastik yapıyor musun? Kaç kitap okudun? Netflixte hangi filmi izledin? (televizyonun var mı? Soran yok) Dolaplarını temizledin mi? Çiçeklerine baktın mı? Yarışmaya dönüştü adeta. Kimin karantinası daha iyi…çığlık atasım geliyor. Karantina benim değil mi? İstediğim gibi yaparım. Yaratıcı da olmam, üretken de, nokta. Televizyonun karşısında erimek istiyorsanız eriyin, zayıflayacağım diye kendinizi yerden yere vurmak istiyorsanız vurun, iki gününüzü mutfakta yemek pişirerek geçirmek istiyorsanız yapın. Benim karantinam benim sizin ki de sizin olmalı. Nasıl iyiyseniz öyle yapın. Sağlıklı kalın, evde kalın, kendi şartlarınızla kalın…Beni bu clubun dışında bırakın. Yeni bir şey yaratmak, vücut geliştirmek, tatlı yapmak, herhangi bir şeye exper olmak için hayatımın fırsatı değil. Tembelleşmemin fırsatı. Kanepe beni taşımaktan yorulunca yatağa geçiyorum yatak yorulunca kanepeye geçiyorum böylece onlara da dinlenme hakkı veriyorum. Karantinadan yana sıkıntım yok. Ancak pandemi hayatıma büyük bir eksiklik getirdi. İnsan teması. Basit ve değerli iki elin gücünü aldı. Kimilerine göre önemsiz görünebilir, ancak uyguladığımız sosyal mesafe sevdiklerimle fiziksel temasın olmaması (hatta yasaklanması) zihin sağlığımı etkilemeye başladı. Dokunmak doğuştan beri hayatımızın parçası, sevgiyi sözler olmadan aktarıyor. Bazen, şimdi olduğu gibi, belirsizlik ölümü görmezden geliyor. Gerçi ölüm ister insan, ister hayvan olsun daima şoka sokar. Ölüm tehdidine karşı, hastalıktan dolayı veya savaş anında (günümüzde olduğu gibi) tabuları yıkmak, korkuları yenerek ölüme meydan okuyasım var. Sevdiklerime dokunca beni saran o muhteşem akımı hissetmek istiyorum zira fiziksel temas, sevdiklerimize dokunmak, sarılmak, öpüşmek yaşamın belirtisi. Öpüşmemek, sevişmemek ölülere mahsus, sadece onlar dokunamaz.

ve birkaç kişi birleşerek restoran kurmuşlar gibi yemek mekânı oluşturmak, hep birlikte yemeğe çıkmak gibi. Yani sadece kalabalıklaşmanın yer değiştirdiği, bu tedbirler yine çok fazla tedbirsizlik içeriyor.

❁ Bilgisayar tamircim, **"Lütfen 1 Metre Mesafenezi Koruyun!"** yanlışlıklı yazdığı astığı kâğıtla 1 metre gibi bir mesafede uzlaşmaya çalışmış müşterileriyle. Lâkin pencereden mahalleyi seyreder gibi tezgâha abanma mesafesizliğimizin önüne geçememiş olmalı ki tezgâh önüne tezgâha paralel koliler yerleştirmiş. Böyle ki, isteseniz de mesafesizleşemiyorsunuz virüsler aleminde.

❁ Bazen karantina, bazen de evcilik, bazen de fakirlik. **Ne Umduk, Ne Bulduk,Tam Ne Olduk?**

❁ **Umut, fakirin aşısıdır.**

❁ Bazıları gibi yasakları delemedik. Yasakları delme yasakları bizi delik deşik etti.

❁ Bilgisayar tamircisi **"sorun çipinizde, tamir olmuyor bilgisayarınız"** diye aradığında, iddiaya göre insanlara takılacak çipinde bozulacağını, çöpe atılacağımızı düşünerek bilgisayarla empati kurar haldeyim. **"Off hiç çipim değilsin"** diye başlayan ilişkiler yaşayacağız yeni insan versiyonlarında. Çipim bozulabilir, çipi, çipime uygun olmayan ilişkilerim olabilir çipsel olarak yani.

BEŞ ALIŞKANLIKLA HAYATI DEĞİŞTİR!

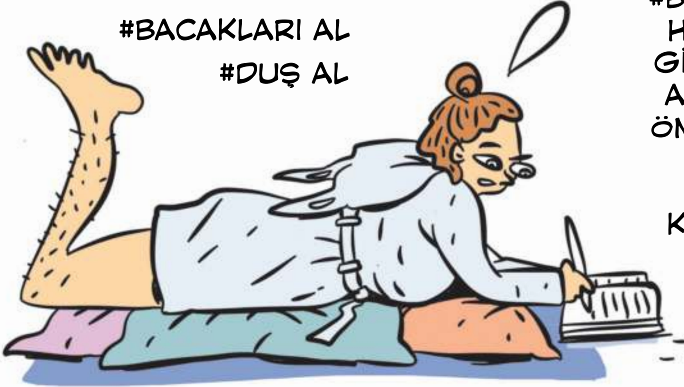
1.DAHA AZ YARGILA VE SAVAŞ

Betül Yılmaz

2.HAYATINI LİSTELERLE YÖNET

BEYİN ANCAK ÜÇ SİPARİŞİ ALABİLİR

3.BİŞEY ÜRET

4.YENİ ARKADAŞLAR EDİN

5.ESKİLERDEN KURTUL

DÜŞÜNCELERDEN,

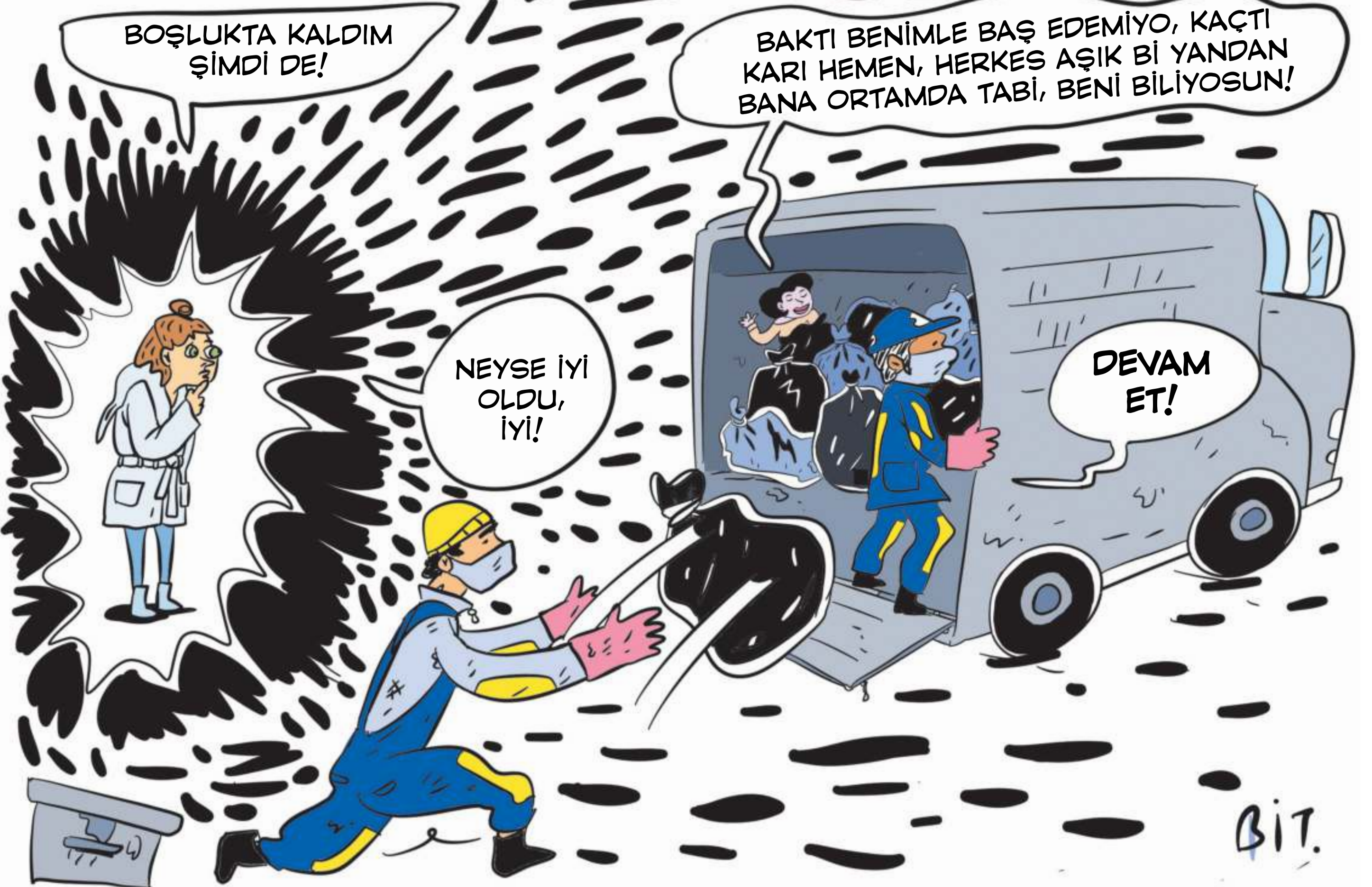

SIKINTILI İNSANLARDAN, EŞYALARDAN VE ERTELEDİĞİN İŞLERDEN

AT ya da YAP

COVID'inkini Beklerken Aşıları Tanıyalım...

AŞI; Bulaşıcı hastalığa yol açan mikroplar öldürülerek ya da zayıflatılarak hazırlanır...

Uygulanan kişi o hastalığa karşı bağışıklık kazanmış olur. Aşı olmaya doğduktan hemen sonra başlanır...

AŞI TAKVİMİ:
BCG (Tüberküloz, Menenjit)

DBT (Difteri, Boğmaca, Tetanoz)
OPA (Oral çocuk felci)

KKK (Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak)
Bazılarının ilkokulda tekrarı yapılır. Böylelikle aşısı yapılan hastalığa direncimiz pekiştirilir...

Td (erişkin tipi Tetanoz, Difteri)
artık o hastalığa yakalansak bile hafif bir şekilde atlatabiliriz...

AAA (Aşk Acısı Aşısı)
genellikle lise çağında yapılmalıdır...

HKA (Hayal Kırıklığı Aşısı)
Özellikle üniversiteliler arasında salgın halinde olan bu hastalık için aşı, yerleştirme sonuçlarıyla uygulanır ve üniversiteli, ömür boyu hayal kurmayı bırakır...

İUTA (İhanete Uğrama Travması Aşışı)
evlenirken yapılır. Bu illete yakalanmış bir arkadaşınızın, hastalığı atlatması için günler, geceler boyu ona destek olmanız sırasında size uyguladığı bir aşıdır.

Sayesinde direnç kazanıp, hastalığa yakalansanız bile, bir iki debelenmeyle atlatırsınız...

GBA (Gaddar Baba Aşısı)

HAA (Horoz Abi Aşısı)

BSA (Boktan Sevgili Aşısı)

KKA (Kuduz Koca Aşısı aşısız kocalardan elde edilir)

Kimi aşıların ise, grip aşısı gibi her dönem tekrarlanması icabeder. Çünkü mikrop, grip virüsü gibi her seferinde mutasyona uğrayıp kılık değiştirir ve sizin aşıyla bir önceki mikroba karşı kazandığınız bağışıklık, bir sonrakinde fayda sağlamaz.

En iyisi... bu tür mikroplara karşı doğal yollardan akıl, fikir, irade, karete, bayıltıcı sprey ve çelik kapı gücümüzü arttırmak ve bizi hasta edecek kişi, durum ve ortamlardan uzak durmaktır.

Sağlıcakla kalın, Sağlam kalın...

atilla atalay

SIDIKA

YENİ DÜNYA KENARI

- Alo Sıdıka, elinin hamuruyla feminizm işlerine bulaşmamalısın bebeyim. Ehehe...

- Alo, kimsin sen ya? Nedensin? Ne diyosun?

- Vay, demek unutulduk. Kenar ben Sıdıka, partnerinim kendim. Karım, benimkisi, karabiberim felan gibi kelimeler sahiplenici bir bünye, bir ürün izlenimi yaratıyo, algı yönetimi yapıyo diyerekten, "partnerinim" diyorum bak.

- Demek sensin Kenar. Ben de kaç zamandır, geleneksel telefon sapığım Kenar Öbürtekin beni aramıyo diye kendi kendime dertleniyodum...

- Buyur... Bak işte gördün mü? Sen de beni merak ediyosun, hatta arzuluyosun Sıdıka. Bak ağzınla dedin. "Aramıyo diye dertleniyodum" dedin. Tutma kendini bebeğim, no fiyuçır, gelecek yok. Saat kaç, anı yaşayalım mı? Ev boş mu?

- Şaka dedim lan ben onu, terbiyesizleşme Kenar...

- Sevenle şaka olmaz Sıdıka. Bak ben her seferinde gururumu çiğneyip, bütün terslenmelerine rağmen, seni yine yeniden arıyorum. Hatta aramadan evvel HES kodu aldım. Noolur noolmaz dedim, ev boşsa, bi miktar votka ve kuru yemişle aniden yanına gitmem gerekirse, dedim. Votka için soruyorum, limon var mı evde Sıdıka?

- Vileda sapı var Kenar! Cirit gibi uzağa fırlatabiliyorum. Değil eve yaklaşmak sokağa girdiğin anda şişlerim...

- Şittete hayır Sıdıka, no racisim... Hangi çağyı yaşıyorsun sen kadın, vileda ile erkeğini şişlemek mi kaldı? Bu bir fantaazi ise, benim aklımda daha güzelleri var. Madem eve gelme diyosun, ki haklısın, mıhafazakar bi muhitteyiz, eve erkek girip çıkmasını ben de hoş karşılamıyorum, burası Dallas deyil, Kopenhag deyil. Ama istersen kamarayı açabilirsin... Cam aç Sıdıka... Alo, büyük resmi görmek ister misin Sıdıka? Cam açsana...

- Lan!

- Nooluyo kızım ne atar yapıyosun? Bak ben bayanlara kadın dahi demeyen bir insanım Sıdıka, no racisim felan böyle şeylere de tikkat ediyorum ama sen de benle lanlı lunlu konuşma. Efendi ol Sıdıka, adam gibi adam ol, saygı gör. Yok vileda atarım, şöyle şişlerim, böyle döğerim. Kızım bak, haybeye rüzgar yapma, delikanlıysan çık gel. Atayım konumumu ne söyleyeceksen gel erkek gibi yüzüme söyle! Yoksa yersin bakla kazığını... Öyle boş yapıcağına, sıkıyosa ben burdayım, gel vurdur lan beni... Beni vurdurabiliyo musun? Şerafsiz! Sana etek geydiririm Sıdıka!

- Puhahaha... Ya ne acayip bi insansın sen Kenar ya... İnsan acısın mı, gülsün mü, korksun mu bilemiyo. Yalnız her seferinde mutasyon geçirip daha bulaşık hale geliyosun.

- Benden nefret et ama bana acıma Sıdıka, bu bir... İkincisi temincek bana laf arasında "mutant" dedin. Canın sağolsun mutant olalım bakalım da, sen de olduğun yerde kalmıyosun yani. Sen de milf olma yolunda ilerliyosun ona bakarsan. Üçüncüsü, meyve yiyen ağaç taşlanır Sıdıka. Ha buni da unutma kizum...

- ...

- Yaa işte böyle de alırsın cevabını, susarsın, susup da kalırsın. Alo?

-...

- Alo... Susuyorsun ama sen de istiyorsun Sıdıka. Düüt düüt düüt şeklinde davetkar sesler çıkarıyorsun...

-...

- Sen böyle düüt şeklinde üfleme sesleri çıkarmak suretiyle beni "üflerim" efendime söyliyeyim, düdük, flüt, hatta bakın bunu saksafona dahi teşmil edebiliriz, yani bu şekil manidarlıklarla, tahriik etme noktasında olmasan, işinde, gücünde, tertemiz ekmeğinin peşinde olan bu kardeşiniz, şahsım Kenar hangi maksatla ve ne surette telefon edip de, seninle istişare etmeye kalkışsın ki? Netiğcede erkeğin fıtratı belli Sıdıka. Neslin devamı için gayret noktasında erkek. Sen kendisine ikide bir düüt felan dersen karşılığında ne bekliyorsun? Zürriyetim mevzuubahis, sen düüt deyince ben de tabii olarak zürriyetimi idame maksadıyla... Alo... Orda mısın hanımefendi? Alo... Hanımefendi diyorum bak. Başka türlü konuşmasını da bilir bu kardeşin... Alo... Lan?

- ...

- Bak hala düüt düüt düüt... Samiğmiyyetsiz kadın... Riyakar milf... Ben de boş yere senin için kendime bazı güncellemeler getirmiştim. Değmezmişsin zirtapoz, hoppa, hafif kadın! Pandemi sonrası yeni dünya düzeni gelende senin gibi samiğmiyyetsiz, elitis, delikanlıyı hor gören zihniyet komple silinecek Sıdıka. Doblo'yu satıp bitcoine girdim. Cep telefonunu "Ready 6G" ile değiştiriyorum, pasajdaki telefoncu Sabri Abi direkman Çin'den getirtiyo telefonu. "Çağyı değiştiriyoruz, bunu kapadık yenisini başlatıyoruz, hoop" dediklerinde, görücen sen bu Kenar'ı. Altı çocuğum ve müşfik hanımımla mutlu mesut yanından geçicem yanından. Hasetinden komple kuruycan evde. "Keşke ben bu Kenar'ı sür'atle değerlendirme noktasında olsaydım" diye çok vurucan kafanı duvarlara. Elveda Sıdıka, elvada bebeyim. Unut beni. Daha da arama liyakatsiz, iffetsiz. Dar görüş!

#Me Too Türkiye

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

TÜRKİYE'DE TOKSİK ERKEKLİĞİN DÜNÜ BUGÜNÜ

Aslında biz, bizim kuşağımız ve bizden biraz eski kuşaklar, yani bugünün genç yetişkinleri, 70'lerde, 80'lerde ve 90'larda toksik erkekliğin genel geçer norm olduğu bir gezegende büyüdük. Özellikle 80'ler gezegeni, kapitalist liberalizmin şahlandığı, her türlü tüketimin bir tür ibadet gibi teşvik edildiği ve bu yapılırken de dümenin "modern erkek" maskesi altına gizlenmiş eski model maço/muhafazakar erkeklerin elinde olduğu bir gezegendi.

Eskinin muhafazakar ve sert kalıplı erkekleri gömlek değiştirmiş, üstlerine şehirli modern erkek gömleğini giymiş, ancak toksik erkeklik temelde değişmemişti. Yüzeyde yumuşamış ve gevşemiş gibi görünen bu erkeklik, derinlerde eskisi kadar alaycı, müstehzi, sert ve katmerliydi.

Ama yüzeyde işler yolundaydı. Yüzeyde toplum son derece moderndi. Şehir hayatının kendine göre bir dinamiği, bir konforu vardı. Kadınlar iş hayatında daha çok yer almaya başlamış ve özgürlük alanları genişlemişti. Aileler alışveriş yapıyor, seyahat ediyor, birlikte eğleniyor, tatil yapıyor ve kabul edilebilir bir özgürlüğün tadını çıkarıyordu. Bu tabloda kadın, artık **Semra Özal** gibi, hep kocasının yanında yer alıyordu. Zira "**first lady**" kavramını işlevsel olarak hayatlarımıza sokan ilk siyasetçi eşi Semra Özal'dı. Ondan önce kadınlar hep bir adım gerideydiler, siyasette ve hayatta. Ve başımızı feyz almak için çevirdiğimiz Amerika'da **Regan**, Türkiye'de ise **Özal**, bu tuhaf yeni erkekliğin rol modelleriydiler.

Kadınların özgürlüklerinin gölgesi ancak tüketim alanları kadar uzarken; Özal modelli şehirli erkekler, hayatlarındaki kadınlara tanıdıkları özgürlüklerle övündükleri muhafazakar bir gemi yüzdürüyorlardı. Genelde alaycı mizaçlı, alaycılıklarını ve pasif agresif tutumlarını "espri anlayışı" kisvesiyle yutturmaya çalışan, bunun için ihtiyaç duydukları cesareti de sahip olduklarını bildikleri egemen kudretten alan erkeklerdi bunlar. Gün onların günüydü, zaman onların zamanıydı, ve onlar bunu çok iyi biliyorlardı.

Bizim neslin çocukluğu tuhaf komşu amcalardan çekinerek ve tanımadığı başka amcaların otorite alanlarına girmemeye

Kadir İnanır'a göre:

"Gerektiği zaman kadınları biraz okşamak lazım"

● Türk sinemasının büyük aktörü Kadir İnanır, kadınlara karşı çok sert bir erkek... Belki de bu yüzden kadınlar ona bayılıyor. Erkeğin icabında kadınları biraz okşaması (!) gerektiğini vurgulayan ünlü aktör "Bunun ne zaman olacağını ve sebebini her erkek bilir" diyor. Kadir İnanır'ın dayak yanlısı olması feministleri kızdırıyor tabii..

Çıldıran TIR şoförü 18 otomobili parçaladı

Amerika'nın San Francisco yakınlarındaki Nimitz otobanında TIR şoförü Richard Finchley, 18 otoya çarparak hurdalık etti. Polis tarafından zorlukla durdurulan TIR sürücüsü "Arabaların içinden geç emri geldi. Tanrı'nın verdiği bu emri uyguladım" dedi.

Düğün çiçekleri solmadan!

"Aşkın derecesi kıskançlıkla ölçülürmüş"

Fikret Hakan bir aylık eşi Hümeyra'yı hastanelik etti

çalışarak şekillendi. Akşam gezmelerinde erkeklerin iki tek parlattığı, misafir kadın ve ev sahibi kadının kocalarına mezeler taşıdığı, zamansız gelen belden aşağı şakaların modernlik kisvesiyle ortaya atılıp savuşturulduğu tuhaf yıllardı bunlar. Bazen kadınlar da içki içerdi, kültür seviyesi biraz daha yüksek kesimlerinde toplumun. Daha çok söz sahibi olurlardı hayatları üzerinde. Ve daha çok mücadele ederlerdi erkek egemenliğiyle. Ancak maruz kaldıkları toksik erkeklik değişmiyordu. Hatta kültürlü ve kibirli erkek, daha da pasif agresifti belki de, daha çok saldırıyor, hiç el kaldırmadan nice kemikler kırıyordu.

Sırf eşlerinin onları bırakmayacağından emin olduğu için durmadan eşlerini aldatan komşu amcalar, büyük ve namlı solcular

Bülent Ersoy'un avukatı «Ersoy hangi hamama gidecek» diye sordu

Yargıtay İkinci Hukuk Dairesi tarafından kadınlığı kabul edilmediği için cinsiyet tashihi kararı bozulan Bülent Ersoy'un avukatı tarafından hazırlanan savunmada, sanatçının erkeklikle ilgisinin kalmadığı belirtilerek, kadınlığı kabul edilmezse hangi tuvalete ve hangi hamama gideceği soruldu.

tanıdık biz. Dışarıda beyefendi geçinip evde karısını çocuklarını eşek sudan gelinceye kadar döven çok devrimci gördük. İki metre ötedeki sehpayı önüne çekmeyip mutfakta bulaşıkları yıkayan karısından sehpayı isteyen, su isteyen, çay işteyen, çayına şeker isteyen, meyve isteyen, meyvesini soyduran babacan aile babaları arasında büyüdük. Erkek çocuklarını kendi bedenlerinin bir uzantısı gibi yanlarında gezdirirken, kız çocuklarını eve gelince saçını okşamakla yetinen burjuva babaları duyduk. Herhangi bir bluzün herhangi bir düğmesi açık kalmış diye, makaslarla delik deşik edilen genç kız bluzleri gördük. Babaların gıyaben eteklere, bluzlere attıkları dayaklara şahit olduk.

Sert fakat seviliyor

Kadir İnanır, kadınlara karşı sert. Ünlü buna rağmen hanımlar tarafından çok sevil...

İş yerlerinde de durum değişmiyordu üstelik. Genç kadınlar evdeki baba/koca figürünün fotokopisine iş yerinde de maruz kalıyordu. Bütün işyerleri toksik erkekliğin birer kaleleriydi adeta. Sadece kadın olduğu için bir türlü gelmeyen terfiler, maaş artışları, zamlar, ardı arkası gelmeyen üstü kapalı tacizler, 80'ler – 90'lar erkeğinin o bitmek bilmez alaycı, o "şakacı", o pasif agresif çıkışları ve birer kum torbası gibi o patavatsızlıkları absorbe edip zoraki gülücüklerle geri yansıtan kadınlar....

Bizim gelişmekte ve kalkınmakta olan, nostalji sitelerinde uğruna methiyeler düzülen 80'ler Türkiyesi işte böyle bir yerdi. Gölgesine indirgenmiş kadın ve kudret kırbacını kadının tasması gibi elinde tutan erkek. Taşranın değil hem de, şehir hayatının yüzde 80'i bu modeli ihtiva ediyordu.

Medya da elbette bu değirmene su taşıyordu. Dönemin popüler kültürü olan **arabesk** camiasından da, daha "entel" camiadan da sık sık ünlülerin, şarkıcıların, oyuncuların, tam olarak ne iş yaptığı bilinmeyen "medyatik figür"lerin eşlerini ya da sevgililerini dövdüklerine tanık oluyorduk. Medya gidiyor ve dayağı atan erkekle saatlerce röportaj yapıp orta sayfadan bu tatlı sohbeti veriyordu. Kadınlar eline çarpıyordu birinin, bir diğerinin erkeklik gururu zedelenmiş oluyordu. Bizler de hastanelik olan kadınların nasıl da o dayağı hak ettiklerini okuyorduk, bilgilenelim diye para verip aldığımız o kağıtlardan.

Kadir İnanır'ın müthiş iddiası:

"İşadamları arasında çok homoseksüel var"

Kadir İnanır, Duygu Asena'nın çıkardığı kadın dergisi KİM'in piyasaya yeni verilen 2'nci sayısında iş dünyasını yönetenlerle ilgili şok açıklamalarda bulundu.

"Ülke ekonomisi hakkında önemli laflar söyleyen ünlü işadamları gece saat iki buçukta Taksim Parkı'ndan delikanlı kaldırıyor."

Gürültü koparacak!

Yavuz Özkan'ın 92 yapımı **İki Kadın** filminin yayınlandığı zamanı hatırlıyorum da, koyu bir erkek homurtusuyla karşılamıştı bu toplum o filmi. "Tecavüze uğrayan fahişe" biraz ağır gelmişti! Oysa biz kirletildiği için intihar eden kadınlara göz yaşı dökmek istiyorduk. Onun için 80 sonrası Türk sineması biraz çatırdıyordu, onun için **Atıf Yılmaz** filmleri artık eskisi gibi seyirciye ulaşmıyordu. Onun için **Bir Yudum Sevgi** (1984), **Ateş Parçası** (1971) ya da **Güllü Geliyor Güllü** (1973) gibi fenomenleşmiyordu. Namusun kadının bacaklarının arasına sıkışıp kaldığı Türkiye'den bizi Regan tipi muhafazakar/liberal Batılılaşma bile kurtaramamıştı.

Cinsiyet rolleri Allah kelamı gibi ezbere çekilmiş, erkeğin egemenliği değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez bir kanun gibi sineye çekilmiş ve toplum, rolünü en iyi şekilde icra eden aktörler gibi, bu filmi baştan sona tekrar tekrar oynayıp duruyordu. Kadının üstünde hissettiği baskı, Batı'dan Doğu'ya giderek artan bir şiddetle gırtlağını sıkan bir el gibi iç eziyordu ve bir yumruk gibi oturuyordu böğrümüzde.

"KADINLAR BENİM MALIM" DİYEN ALİ AĞAOĞLU'NA YARGIDAN GÜZEL HABER!

O adamlar ve o kadınlar, çocuklar yetiştirdiler. O çocuklarsa travmalarını içlerine saklayıp gördüklerini içselleştirdiler ya da normalleştirdiler. Ancak tüm bu hadiseler silsilesini romantikleştirip yumuşatmayalım. Eğer bir yazar hala, "maden istemiyordun neden o elbiseyi giydin o zaman?" diyerek bir kadını taciz edebiliyorsa,

22 TEMMUZ 2017 CUMARTESİ

ALİŞAN: EDA TERLİĞİMİ AYAĞIMA GETİRECEK

Alişan Cumhurbaşkanı Erdoğan'a verdiği sözü tuttu. Sunucu Esra Erol'un kız kardeşi Eda Erol ile nişanlanan Alişan evliliğe dair şunları söyledi: Eda çok güzel ve seksi olsa evlenmezdim. Evlilik teklif etmedim. Zaten tanışma amacımız belli. Gerek yok.

Eda Erol

OYA ÇINAR'IN RÖPORTAJI CUMARTESİ POSTASI'NDA

80'lerden bugüne o yazarın toksik erkekliğini zorlayacak pek az şey olmuş demektir.

En ufacık bir tacizci ifşasında kendiliğinden kurulan koşulsuz erkek dayanışması, hergün işlenen kadın cinayetlerini görmezden gelirken aniden oluşan erkek refleksi, kadınların hak taleplerini "feminist safsatalar" olarak yaftalayıp on yıllardır yok sayan toksik erkeklik; kalesini terk etmeyen muzaffer bir komutan gibi hala cengaver gibi mücadelesini veriyor, kadınların tırnaklarıyla fethettikleri toprakların ortasında. En iyi savunma saldırıdır düsturuyla saldırısını sürdürüyor. Ama biz karşı tarafı biliyoruz. Tanıyoruz o muzaffer komutanı. O; tanıdığımız bildiğimiz sevdiğimiz komşu amcalar, erkek akrabalar, erkek öğretmenlerimiz, bazen babamız dedemiz abimiz, bazen işyerindeki patronumuz iş arkadaşımız... Okuldaki kankamız, dostumuz arkadaşımız. O; namus, ahlak, bekaret, iffet ve kadın bedenini tutsak eden diğer saçmalıklar. O; aynaya yansıyan suretimiz ve kabullenişimizdeki içsel katliamlarımız...

Tatlıses, kendini böyle savundu

İbrahim, Derya'yı yine dövdü

"Kadın dediğin dayak da yemeli"

Perihan Savaş'ı fena halde döven...

İbrahim Tatlıses "O'nu öldürebilirdim" dedi

"Kadına saygı büyüktür, ama döverim"

"Üç türlü kadın vardır: Günlük haftalık, ömürlük"

Lakin oyunu bozan bir şey var artık. Zaman değişiyor. Toksik erkeğin zamanı geçiyor. Yeterince olgunlaşmış bir değişimin, bir fikrin, bir devrimin önünde hiçbir şey duramaz çünkü. Kadınlar aynı filmi çevirip durmayı bıraktılar çünkü. Erkeğin kırbacı yere düştü ve toksik erkekliğin pasif agresif şakalarına kimse gülmüyor artık. Bu canhıraş telaş, ondan... O pankartta dediği gibi, zaman "uykularınız kaçsın ben ne zaman ifşa edileceğim diye" zamanı. Çünkü korku duvarının üstünden atlamış hiçbir kadın artık susmayacak.

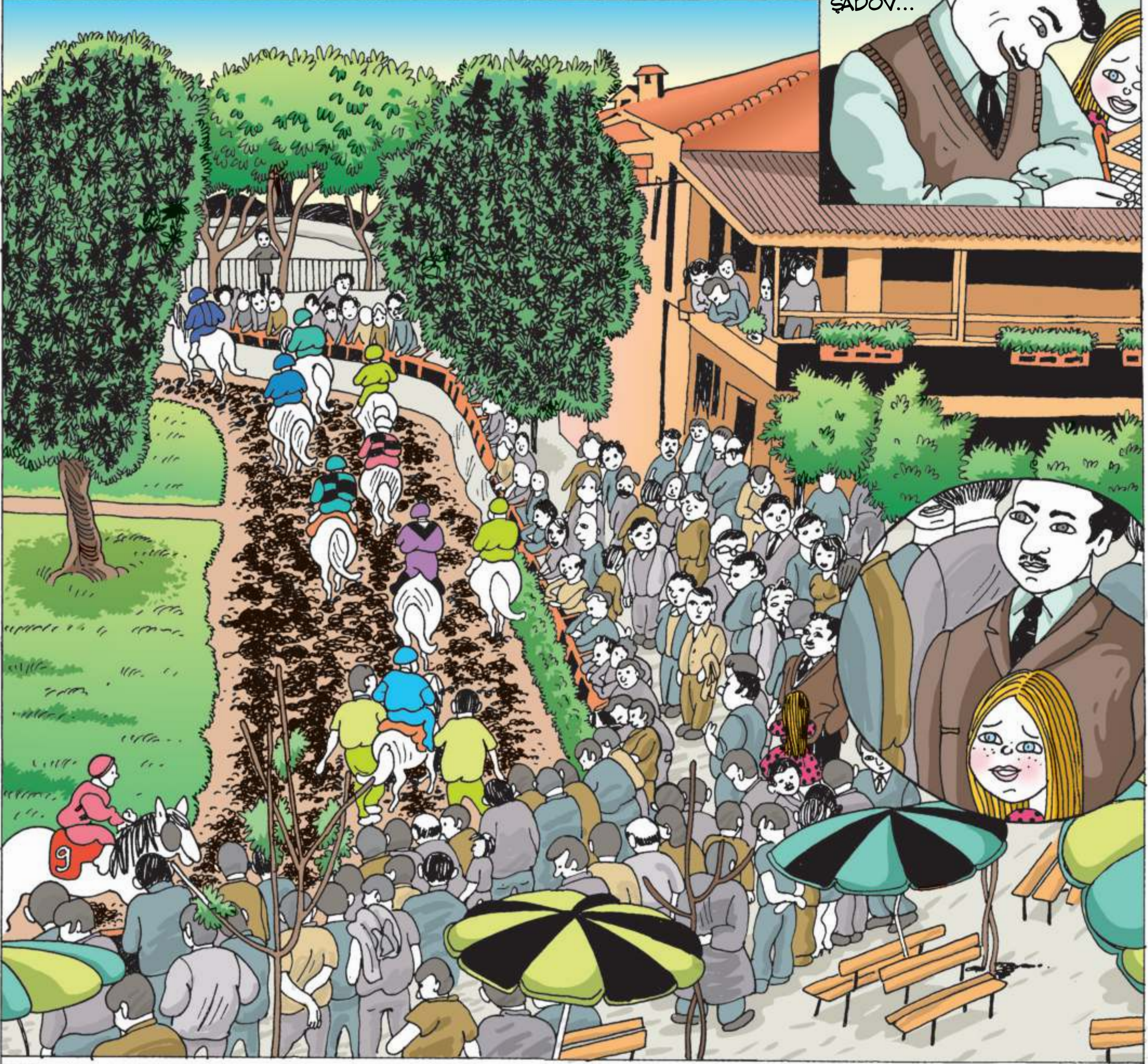

Şarkıcı Nihat Doğan, "Sevişelim" diyerek kendisini odaya kilitleyen manken sevgilisi Aysun Kiremitçi'yi feci şekilde dövdü.

Tanınmayacak halde

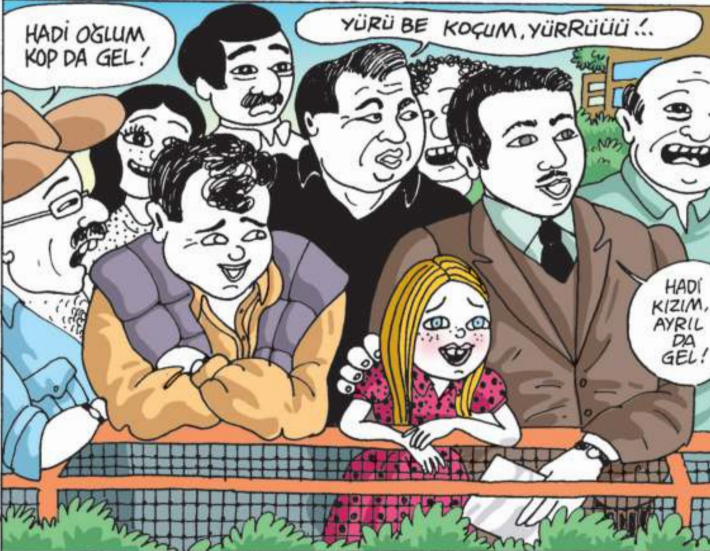
ATLARA FISILDAYAN BABAM

RAMİZE ERER

Babamla gittiğim, Veliefendi Hipodrumu'nda bakımlı İngiliz-Arap atlarının önümüzden salına salına geçip gitmelerini hayranlıkla izler, jokeylerin bir çocuğa yakın boylarıyla üstlerinde taşıdıkları rengarenk, parlak binici giysilerinden gözlerimi alamazdım.

Seyirciler ve babam için atlar, benim içinse önümüzden hızla geçip giden atların üstündeki hedefe kitlenmiş jokeylerin giysilerindeki parlak kırmızı, yeşil, mavi, sarı renkler yarışırdı sanki.

Yarış sonrası babam hemen eve dönmez, arkadaşlarıyla yarış sonuçlarını değerlendirirdi. Onların hayal kırıklıklarına ben de ortak olurdum.

Babam, benim uğur getireceğimi düşünüp tahminimi sorardı.

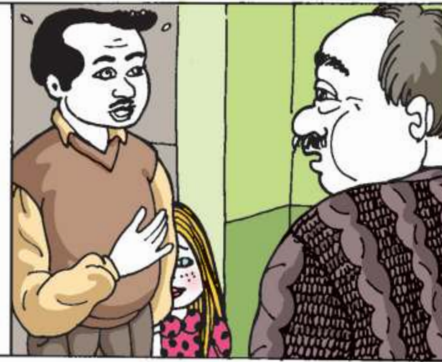
Doldurduğu kuponları, bazen kahveden bozma ganyan bayiine ben yatırırdım.

İşsiz kaldığı zamanlardı ve etrafa çok borçlanmıştı... Alacaklıların biri gelip, biri gidiyordu.

Bazısı ısrarcı çıkar, babamın dışarda konuşalım isteğini duymazlıktan gelip, içeri dalardı. O, çaresizce adamı mutfağa davet eder, bizim duymayacağımız şekilde adama borcunu yakında ödeyeceğini anlatmaya çalışırdı.

Parasını alamayacağını anlayan adam, ne kopartsam kardır der, annemin hazırladığı çayları lüp, lüp götürürdü.

Babamın çok ganyan oynadığı, anneminse çok kızgın olduğu günlerdi, evin neşesi kalmamıştı. Ama bir gece babam eve sevinçle geldi. Sonunda Altılı'yı tutturmuştu. İşte size bir sayfada anlatacağım, benim büyük maceram başlamıştı.

ATLARA FISILDAYAN BABAM

Altılı'yı tutturduğunu, babamın bütün alacaklıları öğrenmişti. Onlara yakalanmaktan korkan babam, şöyle bir plan yaptı. Gidip parayı ben alacaktım.

Evimiz Hipodrom'a çok yakındı. Onunla birlikte yola çıktık, Çırpıcı Çayırı'ndan geçtik. Babamın korktuğu gibi, kimseyle karşılaşmadık. Çayırda okulu kırıp gelen liseliler vardı sadece.

Bundan sonra yoluma tek başıma devam etmeliydim. Ailenin bütün sorumluluğunu omuzlarımda hissediyordum...

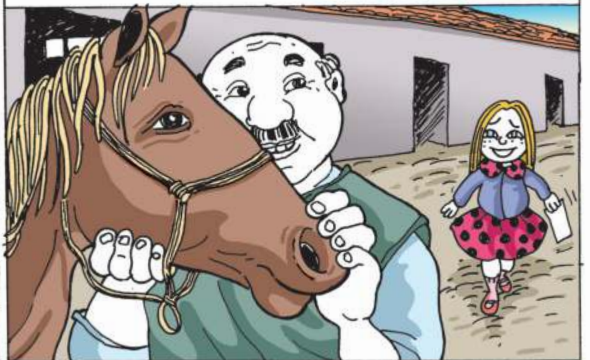
Babam dayanamayıp tekrar peşimden gelmişti. Uzaktan takip etti beni, onun varlığı güven veriyordu bana...

Bu takip Hipodrom'un kapısında bitti. Bundan sonrasını tek başıma halletmem gerekiyordu. önce gidip Kadir Abi'yi bulacaktım...

İşte Kadir Abi beni bekliyor. Bu seferde meşhur İngiliz atını hazırlıyor. Adını bir türlü doğru telaffuz edemediğim Vayt Şadov bu. Heyecanlanıyorum...

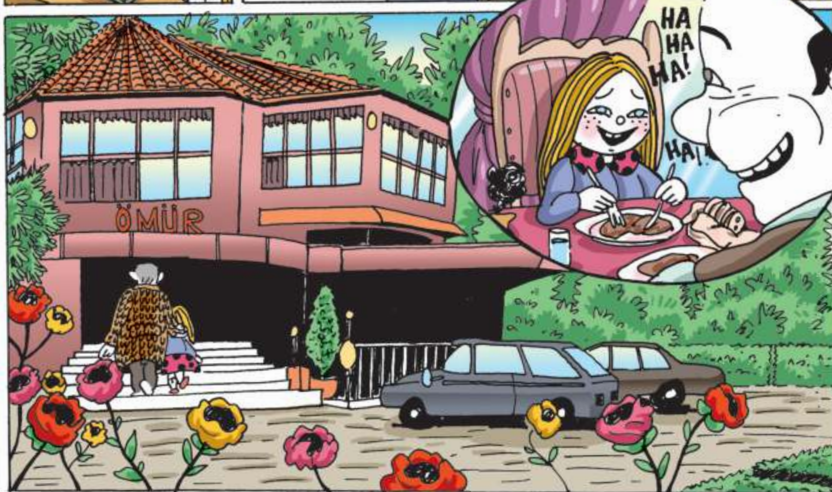
Onunla vezneye gidiyoruz. Veznedara durumu anlatıyor. Adam espirileryaparak tomar, tomar paraları uzatıyor bana...

Zarfa konmuş paraları hırkamın altına saklıyorum, kimseye görünmeden Hipodrom'u terkediyorum.

Babam beni o zamanın ünlü restoranı Ömür'e götürüyor. Neşesi gelen babam, o gün çok güldürüyor beni...

İlk gençlik yıllarınızda rahatlıkla babanızdan bahsedemediyseniz, her "baba" deyişinizde boğazınıza birşeyler düğümlendi, gözleriniz dolduysa benim gibi eğer, inanın bana bu babanız sizi, siz küçük bir çocukken çok üzdüğü için değil, çok güldürdüğü içindir.

ROBOT SÜPÜRGE ÜZERİNE BAZI MÜLAHAZALAR

yaseminolur@yahoo.com **Yasemin Olur**

Satürn'ün tepesinde altıgen bir fırtına var. Ben bu fırtınayı uzaylı mühendislerin yaptığını düşünüyorum. Çünkü fırtına dediğin hoyrat, deli fişek ve kafasına göre takılan bir doğa olayıdır, diye biliyorum. Satürn'ün doğası da en nihayetinde bir doğadır. Böyle bir fırtına da olsa olsa uzaylı mühendislerin deneysel bir çalışması olmalı. Ayrıca bu fırtınanın dev bir göze benzediği gerçeğini de görmezden gelemeyiz. Satürn'de nazar var. Çok büyük.

Satürn'de bir de halkalar var. Etrafı hep pis. Satürn'ün uyduları gezegenin çevresinde dolanırken oraya buraya kırıntı dökmüşler gibi. İnsanın, Satürn'ün etrafına şöyle bir süpürge tutası geliyor. Bunlar hep kolektif bilinçaltı sanırım. Pis olan her şeyi süpürme hissi kaç kuşaktan gelip de benim içime yerleşti? Satürn'e bakıp süpürme ihtiyacı hissettiren kolektif hafızaya lanet okumak istiyorum ama günah. Beddua döner dolaşır yine beni bulur.

Satürn'ün çakılını, pisliğini süpürme hissi zihnimde gezinince aklıma evin hiç temiz kalmayan zemini geliyor. Üç kişi yaşadığımız evin zemini neden hiç temiz kalmıyor? Belki de şimdilerde hemen hemen herkeste olan, alamayanların da içten içe kahırlandığı bir robot süpürgeye ihtiyacım vardır. Robot süpürgem olsa, evin zeminini temizleyeceğim sırada daha acayip işlerle uğraşabilirim (Ne büyük yalan!). Robot süpürge dolanır durur, etrafı temizler. Bu düşünce kafamı kurcalıyor bir süredir. Vaktim bana kalmalı, diyorum. Tamamen bana kalmalı. Burada aylak yaşamın kutsallığını bile kullanan Tüketim Tanrısı Kapitalus devreye giriyor. Kendisi Zeus'un küçük oğlu. Zeus'un dinlendiği ağacın gölgesini satmaya çalışınca, lanetlenmiş. Lanetini üzerimizde gezdiriyor. "Vaktiniz size kalsın" gibi bir düşünceyi de yanına almış. Vaktimiz bize kalınca ne yapacağımızı da yine o söylüyor. Kalan boş vaktinizde daha da boş vaktinizin kalması için yeni eşyalar almalısınız. Zaten tüm dolu vaktinizde para kazanmalısınız. Çünkü bir vaktin dolu dolu geçtiğini ancak o vakitte kazandığınız parayla ölçersiniz. Bir vakit içerisinde ne kadar para kazandıysanız o kadar dolu vakit geçirmişsinizdir. Bir kodamanın da dediği gibi "Vakit nakittir!" ey inananlar. Kapitalus sizi korusun ki hiçbir vakti para kazanmadan geçirmeyiniz. Eğer size bir yorgunluk gelir de dinlenmek isterseniz, o dolu vakitlerde kazandığınız nakitleri de yine dinimiz, tanrımız Kapitalus'a harcamalısınız ki çark dönsün. Aylak vakitlerinizde dışarı çıkamıyorsanız bile, telefonunuzdaki sanal marketlerde gezinmelisiniz. Bedenen gidemeseniz dahi vekâleten alışveriş yapmak da çok büyük sevaptır. Kapitalus için fark etmez. O para, nakit yani vakit bir şekilde çarka girsin de nasıl girerse girsin. Önemli olan sizden çıkması. O zaman daha çok boş vakit için gelin bu ay da robot süpürge taksidine girin, sevaptır. Yoksa Kapitalus sizi sevmez. AVM Cenneti'ne gidemezsiniz. O AVM Cenneti ki orada sonsuz indirim vardır. Bu öyle bir indirimdir ki neredeyse her şey bedava! Ayrıca size orada, istediğiniz kadar satış elemanı da verilecek. Üstelik sizin alışverişinizden hiç de sıkılmayacaklar. Sonsuza kadar mağaza mağaza dolaşabileceksiniz ama hiç yorulmayacaksınız. Çeşmelerden Starbucks kahveleri akacak. Üstelik o an canınız nasıl kahve isterse çeşmede kahve ona dönüşecek. Cafe macchiato mu istiyorsunuz, hoop cafe macchiato akacak… İnsanın inanası gelmiyor.

Düşüncelerim kafamda tuhaf tuhaf dolanıyor. Robot süpürge gibi. Fakat bir şeyi temizlediği yok. Sırf şekil olsun diye geziniyor. Onları bir araya toparlayamıyorum. Sonra diyorum ki onların doğal hali bu! Düşünce dediğin yapısı gereği toparlanamaz. Tıpkı Satürn'ün altıgen fırtınası gibi. Onu toparlayıp bir şekil verirsen, bunu da uzaylı mühendisler yapmış derler. Hâlbuki uzaylı mühendisler böyle şeyler yapmaz. Onlar zeminlere dev şekiller çizerler, piramitleri yaparlar ve Satürn'ün tepesinde göz gibi duran fırtınaları tasarlarlar. Senin yarım kilo kıyma kadar etmeyen beynindeki elektriksel akımlarla pek ilgileneceklerini zannetmiyorum. Ve bu kadar nöron katlinden sonra diyorum ki kendime: Sen bu hayattan geçerken acıtmadan, kırmadan, tüketmeyi abartmadan göçüp gitmeye çalışmıyor musun? Ne robot süpürgesi? Hatta elektrikli aletleri bile azaltman gerekirken, günde yarım saat fazla oturacaksın diye sistemin yemlerine mi takılacaksın? Beynimde kalan üç beş nöron da coşuyor. Tam bir lider gibi konuşuyorum onlarla (içimden tabii.) Nöronlarda bir "Allah Allah" nidası! Aralarında yeni bir anarşist manifesto yazıyorlar ama bir yere kadar… sonra dikkatleri dağılıyor. Bir ses bana "Wake up Yaso" diyor. İrice bir adamdan geliyor sanki ses. "Kalk hele" diyor. Ellerini açıyor. İki hap var. Biri mavi biri kırmızı. Kırmızı hap daha kımıl kımıl bakıyor. Onu seçmek istiyorum. Diyor ki uyku perisi adam "Mavi hapı alırsan bu kargaşalı fikirler sona erer, yatağında uyanırsın ve neye inanmak istersen ona inanırsın. Kırmızı hapı alırsan harikalar diyarında kalırsın. Ben de sana tavşan deliğinin ne kadar derinlere gittiğini gösteririm." Bana bir ürperti geliyor. Kırmızı hapı yutmak üzereyken korkuyorum. Çarka uymak daha konforlu sanki… Mavi hapı seçiyorum.

Elimde telefonla, televizyonda açık kalmış belgeselin sesine uyanıyorum. Uyuyakalmışım koltukta. Mutfaktan çay kokusu geliyor. Sehpaya konmuş tatlıya bakıyor minik gözlerim. Ortamda bir hareketlenme oluyor. "Cheesecake mi o?" diyor hücrelerim? "Üstelik çay da var!"

Anarşist nöronlar şimdilik beynimin ardiyelerinde bir yerlerde bekliyor. Gerçeğe bakmak korkutucu. Süpürgeyi -yani mavi hapı- alıp, sonra başka mavi hapları da alıp ölene kadar Kapitalus'un bir MAL'ı gibi yaşamakla kırmızı hapı almak arasında bocalıyorum. Ya mal olacağım ya da özgür. Daha fazlasına sahip olma hissinin bana, dünyaya verdiği zarar canımı acıtıyor. Sevdiğim bir ecnebi şarkıda da dediği gibi: "Sahip olduğundan daha fazlasını düşündüğün zaman, düşüncelerin kanamaya başlıyor." Kan beni tutuyor ve evin zemini şu an için pek ilgimi çekmiyor. Çayımı yudumlarken "günün birinde kırmızı hapı içecek cesaretim olacak mı?" diye düşünüyorum. Çünkü bir kere gerçeğe baktınız mı bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmaz.

Benim küçük paniklerim.

BAYAN YANİ

2021-01-OCAK
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazıişleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

Yeni Yıl İçin Aşk Önerileri

Organik Kız Kurusu

2020 bekar ve bakar, aşk arayanlar için ne zor geçti değil mi? Evlere kapandık, sosyal mesafeyi yok edecek aşklar ararken anne babamıza bile iki metre öteden el sallamakla yetindik. Yeni yılda aşk istiyorum diye dilekte bulunan bacılarım, açılın damdan düşen geldi diyerek bu aşk meşk olaylarıyla ilgili bir kaç düşüncemi paylaşmak istiyorum.

Bilirsiniz Nasreddin Hoca bir yaz akşamı damda yatarken damdan düşünce, başında toplananlar ne yapalım demişler, o da tez zamanda bana bir damdan düşen getirin, halimden bir tek o anlar demiş. İşte bendeniz, o damdan defalarca düşen biri olarak sizlerle 40+ yılda öğrendiklerimi paylaşmak istedim. (Deneyimlerim heteroseksüel bir kadının yaşadıklarından özetlendiği için lütfen LGBTİ+ kız kardeşlerim kusura bakmasınlar.)

İşte yeni yıl için aşk önerilerim:

1. Feminizmi öğrenmeden aşk filan yaşamayın, çünkü feminizm özünde bir özgürlük, eşitlik ve adalet hareketidir. Başkasının özel alanlarına hakkınız olmadan giremezsiniz, onun özel yazışmalarını sorgulayamazsınız, gereksiz kıskançlıklarla onu kontrol edemezsiniz. Feminizmi ve insan haklarını bilmeyen insanlarla uzun dönemli ilişkiler yaşamayın, sonunda hep zararlı çıkarsınız. Bunu daha net anlamak için bell hooks, Feminizm Herkes İçindir kitabını hemen edinin, baş ucunuza koyun, tekrar tekrar okuyun. Bu arada siz de gereksiz kıskançlık yapmayın, başkasının özel alanına girmeyin – güven üzerine kurulmayan hiç bir ilişki uzun dönemli olamaz.
2. Kocayla sınıf ve statü atlanmaz, eğitim ve istihdamla atlanır. Zengin koca bulmak çözüm değil, memleketin gidişatıyla boşanma gitgide erkekler için kolay, nafaka bekleyen kadınlar için zorlaştırılacak gibi gözüküyor. Ayyy bana çooook aşık diye Ayşe Arman'a dün röportaj verenler, iki ay içinde boşandı, üstelik başkasıyla evlenirse o çok konuşulan nafakasından olacak şekilde. Kocadan ne umuyorsanız, kendinize sağlayın bacılar. Kadınların işgücüne katılım oranı TÜİK verilerine göre memlekette %30 civarında, 25 yaş ve üzerinde kadınların üniversite mezunu olma oranı %17.5, tüm eğitim düzeyindeki kadınlar da erkeklerden daha düşük ücret almakta, kadın milletvekili oranı da %17.3. Kısacası, okuyun, mezun olun, çalışın, siyasi partilerden kadınları seçilebilecekleri sıralara yerleştirmelerini talep edin ve ona göre o çok değerli oy hakkınızı kullanın.
3. Biri hayatınıza nasıl girerse öyle çıkar. Başkasıyla beraber ama ilişki yok efendim kötü gidiyor, kadın onu çık sıkıyor, ne kötü bir insan vs diyen bir adam inanın ilerde sizin için de aynısı diyecektir. İnsanlar değişmez, huyları da. Bir öğrencimin kötü bir ilişki sonrası gittiği terapist ona şöyle bir öğütte bulunmuş: "ne zaman birini değiştirmek istersen git duvarı it, eğer duvar oynarsa, bu kişi de değişir..." Daha da ötesi, kadınları aşağılayan, değersizleştiren bir hareketini görürseniz hemen ilişiği kesin, ilerde ayrılırken aslında sebeplerin o ilk saygısızlıklardan çok farklı olmadığını görürsünüz. Kadınlara saygı duymayan biriyle ilişki yürümez, eski ilişkilerindeki davranış biçimlerine de bakın, hep kadınlar suçluysa, hep onlar buna kötülük yaptıysa, sizi de ilerde bunlarla suçlayabilir, bu toksik adamlardan uzak durun. Bir de "sen diğer kadınlardan farklısın" diyen adamlardan yürüyerek değil, koşarak ayrılın, kadınlara belli ki saygı duymuyor, cinsiyetinizi ve diğer kadınları aşağılayarak şahsınıza prim yaptırma yanılgısına düşmeyin, nasıl olsa bu balayı uzun sürmez, diğer kadınlar için ne düşünüyorsa sizin için de düşünür. Kadın kadının kurdu değil, yurdudur, diğer kadınlara da değer katan bir kadın dayanışmasıyla yürüyün...
4. Size kendinizi değersiz hissettirene karşı içinizde kaynayan hırsla aşkı karıştırmayın. Aşk karşılıklıdır. Ama çok seviyorum, onsuz yaşayamam demeyin, bana aşkımdan öleceğini söyleyen hemen hemen herkes (bildiğim kadarıyla) hayatta. Elimdeki veri tabanı ex aşklarım olunca onlar üzerinden genelliyorum ama gerçekten sizin aşkınızdan öleceğini ısrarla iddia eden varsa ilerde stalker olabilir, saplantılı aşklardan uzak durmakta yarar vardır.
5. Cinsellik yabana atılmayacak kadar önemlidir, ama ilişkiyi değiştirir, bazılarını iyiye, bazılarını da kötüye, ama ilişki aynı kalmaz. Cinsellik ayıp bir şey değildir, layığıyla yaşamak (ya da tercih ederseniz yaşamamak) her bireyin hakkıdır. Bedeninizle ilgili kararlar her zaman sizin rızanız ve kararınızla olmalıdır. Bu arada cinsel haz sizin hakkınız, sizin bedeninizi tanımayan, sadece kendi bedeninin hazıyla ilgilenler yerine yeni yılda kendinize pilli bir oyuncak edinin, kendinizi boşuna gereksiz adamlarla yormayın. Son dönemde seks pozitif bir dille kadın orgazmı ve bedenini anlatan feminist kaynaklar artmakta. Sevin, sevişin, ister partnerle ister tek başınıza – ama her zaman bedeninizle ilgili nihai karar sizde olsun.
6. Kafası karışık bireylerin kafası bir konuda nettir - sizinle bir gelecek görmüyorlardır. Kafam karışık diyen biri sizi arayıp sorup vaktinizi yemeye devam edebilir, kafasını netleştiren birini bulunca emin olun yok olur. Kadınları böyle duygusal şiddetle ilişki içinde tutanları tanımayı öğrenin ve hemen yok olun. Kadınlara yönelik şiddet sadece fiziksel değildir, kadına kendini değersiz hissettiren ilgisizlik de bir şiddet türüdür. Gaslighting olarak bilinen bireyin kendisinden şüphe etmesini sağlayan şiddet türüyle ilgili son dönemde çok yazılıp çizilmekte, fark etmeden manipüle ediliyor olabilirsiniz. Bir ilişkiye girmeden önce tüm şiddet türlerini iyice okumakta fayda vardır, bunun için detaylı bir şekilde İstanbul Sözleşmesini okuyun, haklarınızı öğrenin.
7. Birisine terapist olmak hiç birimizin görevi değildir, sürekli Florence Nightingale olmaya adaysanız uzaklaşın. "Benim değerimi biliyor" sadece Türk dizilerinde ve filmlerinde olur, genelde siz dinlersiniz, otarsınız, sizin deve gider kendine bir diken bulur, tecrübeyle sabittir.
8. Sanal ortamdan aşk çıkmaz, sadece bir aşk oyunu çıkar. Birbirini tanımayan insanlar farmville oynar gibi sevgililik oynarlar, bir bakarsınız tanışınca konuşacak konu bile bulamazlar, Facebookta sanal çiftlik açın, 3-5 gün çilek sulayın, inanın daha uzun dönemli çıkar. Üstelik sanal ortamda çok kaliteli adamlar çok kalitesiz sebepler için bulunur, bir arkadaş toplantısında tanışsanız size davranışıyla sanal ortamdaki beklentisi ve davranışı farklı olur, internetten aşk filan çıkmaz, boşuna DM işine girmeyin.

Diyeceksiniz ki bu liste hep olumsuz, böyle giderse 2021 de bekar geçer. Aslında liste olumsuz değil, feminist erkekleri tercih etmeniz için gerekçeler gösteren bir yazı. Feminizmi bilen ve içselleştiren, sadece tek kadına değil tüm kadınlara saygı gösteren, kendi çıkarlarını ilişkinin üzerinde tutmayan, ayrımcılık yapmayan biriyle birlikte olmak için önce olmayanları elemek lazım. Bence herkes güzel bir ilişki içinde değerli hissetmeyi hak ediyor, bu yüzden yeni yılda aşk dileyen herkese kendilerine o değeri veren ve hissettiren bir aşk diliyorum... Gerçi bir damdan düşme bin nasihata bedeldir, en kötü ihtimal siz de benim gibi yazıya dökersiniz...

Feyhan Güver

ÇINN

BETÜL YILMAZ

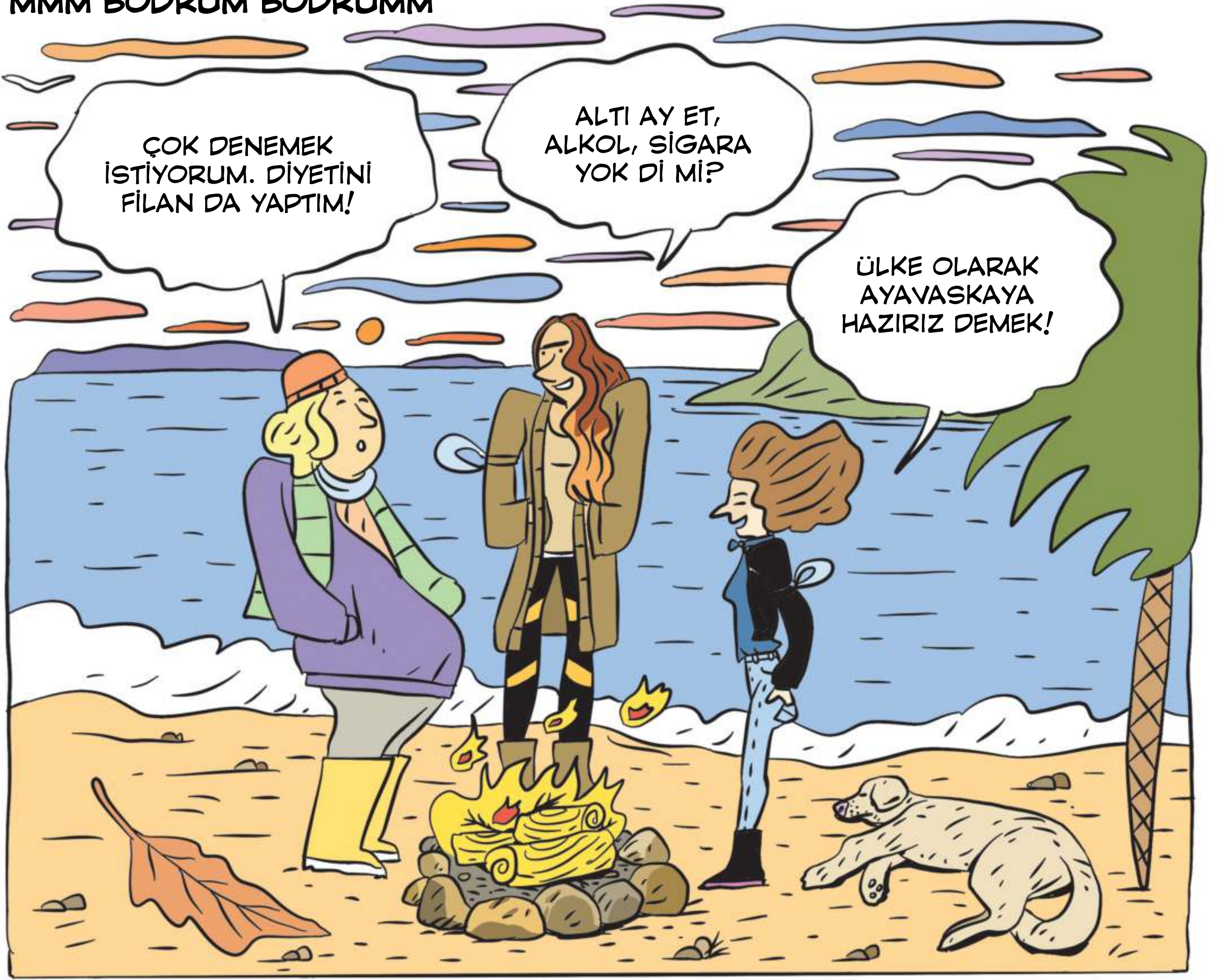

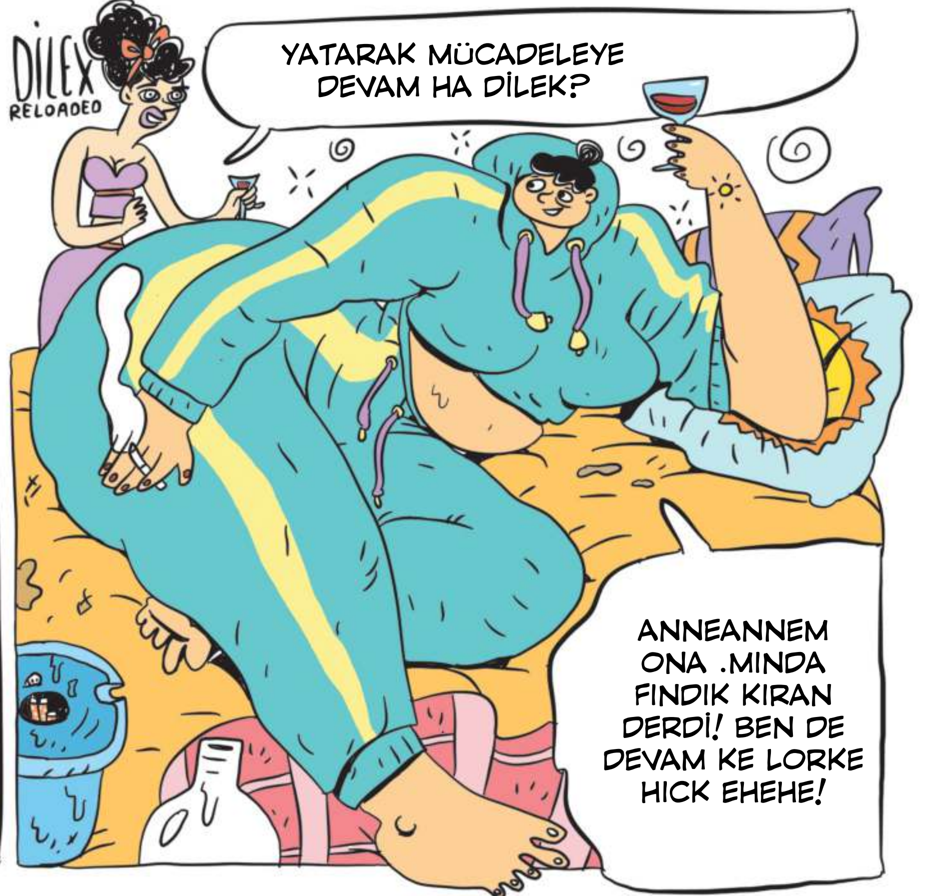

MMM BODRUM BODRUMM

DÜŞLERİN EŞLİĞİNDE BİR KARNAVAL

Ankara, 22 Aralık 2020

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

İnsanları o kadar çok özledim ki 2021 karnavallar yılı olsun!

Karnaval deyince unutulmaz San Antonio karnavalı zihnime düşer.

Yıl 1993, San Antonio / 25 Nisan:

Bir akşamüstü Teksas eyaletinin en büyük ikinci şehri San Antonio karnavaldayım. Burası Amerika mı, Meksika mı, İspanya mı, Latin Amerika ülkelerinden biri mi acaba? Müzik İspanyol ve Latin Amerika esintileri... Danslar Meksika ve İspanya… Karnavala katılanlar ise dünyanın her yerinden göçle gelmiş "Amerikalıyım," diyenlerle dolup taşmıştı.

Burası Teksas. Etraf polis kaynıyor. Aynen benim büyüdüğüm Çinçin gibi.

Çinçin'de bir olay olduğunda gelen polisler, "Burası Teksas'ı da geçti."

Burada da herkesin sicil varakası oldukça kabarık.

Hem bahar akşamlarının güzelliği, hem müzik, hem danslar insanı büyülü bir atmosfer içine çekiyor. Ahmed Arif'in "Bir akşamüstüdür şarabi," misali yükseldikçe yükseliyorum.

Dünyanın birçok şehrinde karnavallara katıldım, seyrettim. Hiçbiri San Antonio şehrindeki karnaval gibi unutulmazlarım arasında yer alamadı. Rengârenk giysiler, müzikler eşliğindeki çılgın danslar ve özgürlüğünü haykıran insanlar!

27 Nisan:

"Unutulduk mu?"

Ne kadar kolay bir soru…

Oysa duruyorsun orada…

Gelişin, bakışın, sözlerin çok taze, adeta yeni açmış bir gülün mahcubiyeti…

Unutmak mı?

Unutmak… Zihnimde bu sözcük üzerinde derin bir yolculuk başlıyor, elimdeki kitap gizini yitirmesin diye kapatıyorum. Sonra unutmak sözcüğüne yoğunlaştıkça yoğunlaşıyorum. Unutmak istediğim şiddete uğrayan kadınların kendi kısa, izi uzun yaşam öyküleri, iş kazalarında ölen çocuk işçiler, sınırlarda süren savaş, göçmenler, mülteciler. Ah ah…

Çok azdır unuttuklarım...

İstesem de insanları unutamam…

İnsan unutulur mu hiç?

Unutmak sözcüğü ile San Antonio şehrini gezmeyi sürdürüyorum karnaval coşkusuyla.

Yapay Venedik yaratmak için nehrin yolu değiştirilerek yapılan su kanallı şehirde, İspanyol göçmenlerinin çokça yaşadığını duyduk. San Antonio'yu gezerken at nalı şeklindeki yapay nehir yolu River Walk'ta gondola bindik.

Nehirde gezerken bir ara düşlere dalıp, düşlerimdeki yolculukta gondolu boşalttım. Bir ben, bir de gondolcu kaldık. Nehrin iki kenarına dizilmiş kafelerde İspanyol müziği taşıyordu. İspanyol müziğini sevmeme karşın, o yıllarda yüreğimi kıpır kıpır eden türkü dilimde, en yüksek sesle söylemeye başlasam diye içimden geçirdim:

"Bahçada yeşil çınar/Boyun boyuma uyar/Ben seni gizli sevdim/ Bilmedim âlem duyar."

Bu güzel türküyü söylesem gondolcu gondolun küreklerini daha bir ahenkle çekmez mi, kanalları aşmaz mı?

Düş yolculuğunun sınırı yok. O şehirde, o su kanallarının seyrinde gondol sefası yaptığım o gondolcu ile kalsam. Seçimim olmayan yaşamların yüklerini, bitimsiz yorgunluğumu, yaşadığım ülkenin insana değer vermeyen yönetim anlayışını, yaşama tutunduğum şehirde bıraksam ve kendi kendime sorsam:

Nedir özgürlük?

Ardına bakmadan gitmek mi?

Hiçbir uğraş insanı bir işyerine, bir şehre, bir kuruma tutsak kılmamalı. Bu en basit insan hakları ilkesi değil mi? Bu şehirde de iş bulur çalışır, çalışanların varsa örgütü gider üye olur, yoksa çalışanları örgütlersin. Örgütlenmek için bir ülke, o ülkede yaşayan insanlar, çalışma yaşamı ve örgütlenme kültürünü anlatan dil yeterlidir. Örgütlülük evrensel olduğu için dünyanın her yerinde özü ve ilkeleri aynı değil midir?

İnsanlar düşlerinde özgürdür misali, düşlerimle gondol sefasını sürdürdüm. Bu gondolcunun yanında yaşamı tüketmeye gelen kadınlardan bir kadın olsam diye içimden kurduğum cümle bitmeden asla olamam diye vazgeçtim.

Direnen bir kadının güzelliğinden bir erkeği yoksun bırakmak ona verilen en büyük ceza olmaz mı?

Türküyü söylemeye yüksek sesle kaldığım yerden başladım:

"Bahçalarda gül varı/Var git ellerin yari/Sen bana yar olmazsın/Yüzüme gülme bari"

Sanki gondolcu bu dörtlükte onunla oynaştığımı, onu düşlere meze ettiğimi anlar. Yüzü biraz düşer. Bu da tüm erkekler gibi her şeyiyle teslim olan kadınları mı seviyor ne?

Oysa insan erkeği de olsa teslim olur mu?

Erkekler teslim olan kadını tercih etse de direnen kadına özlemleri içlerinde deniz feneri gibi yanar durur. Direnen kadın uzaklaştıkça özlenen; yakınlaştıkça özlemi büyüyen kadındır. Direnen kadının sevdasıdır o erkeği herkesten farklı kılan. Direnen kadın deniz fenerinin ışığına duyulan özlem gibidir...

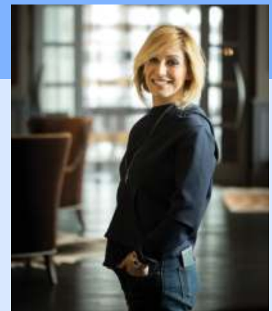
Unutmak mı?

Yanıtı şair Salih Bolat versin:

"Orada duruyorsun
kuşlarla dolu bir ağaç biçiminde
tuz var alnında deniz koşuyor
ayak izlerinin ardı sıra, kumsalda
güneş gizlice ağlıyor
kayalıklarda
orada duruyorsun
karayel tanığıdır, lodos
gökyüzü, bulutlar
şu yalnız
Albatros."

BAŞKA BAŞKA DA GÜZELİZ

Gökçen Erdoğan

Emlak sitelerinde gezindiniz mi hiç? İnsanların evlerini tanımlama şekilleri arasında ne acayip şeyler var. Ya da evlerin fotoğrafları içinde ne garip detaylar. Aklınıza gelmeyecek renklerin bir araya geldiği, "bunu kim alır?" dediğiniz eşyaların kapladığı evler. Konuk olduğunuz evlerde de benzer düşünceleriniz oluşuyordur elbet ama ben yabancı evlerden söz ediyorum. Hiç tanımadığınız insanların hiç tanımadığınız hayatlarından. Varlığa ve maddeye o insanların yüklediği anlamlardan. Dubleks dedikleri ama aslında dubleks olmayan, yapılı dedikleri ama aslında yapılı olmayan, lüks dedikleri ama aslında lüks olmayan evlerden. Emlakçı ağzından değil hayır, ev sahiplerinin bizzat öyle adlandırdıkları evlerden. Bahçe katı dedikleri evlerin bahçeli olmaması ve pencerelerinden başkalarının ayakları izlenen ya da. Güldünüz değil mi rastlayınca? Peki aslında komik miydi? Sizin iyinizle, güzelinizle, sizin varınız ve yokunuzla, sizin alınızla ve morunuzla herkesinki bir miydi? Olmalı mıydı peki? Neden olsun? Nasıl dört duvarı başkaysa yuvanın, içindeki ruh da öyle başka.

Onay mekanizmamız olması gerekmiyor bir arada yaşarken. Ve bütün insanlığın kötü ve yanlış saydığı, bir insanın diğerine ya da diğerlerine zarar vermesi üzerine kurulu olan tüm duygu ve davranışları dışarıda bırakarak söylüyorum; insanları anlamak zorundayız. İnsanlarla empati yapmaya her zaman gücümüz ve de hayal gücümüz yetmez. Ancak onların yaşantısıyla kendi yaşantımız arasındaki duygu yoğunluğu farkını, davranış farklılıklarını kabullenmek zorundayız. Değer yargılarımızın eşleşmeyebileceğini, yetiştirilme biçimimizin farklı olabileceğini, aile ilişkilerimizdeki dinamiklerin değişebileceğini ve mutlak iyinin bizdeki olmayabileceğini kabullenmek zorundayız. Yuvaların içindeki farkları, insanlar arasındaki farklardan ayrı düşünemeyiz. Babanız komşunuz olan babadan farklı bir adamsa, iki evdeki babalık da evrensel benzerliklerinin yanında büyük farklılıklar taşır. Ve bu kötü değildir.

Müdürünüzün, iş arkadaşınızın, servis şoförünüzün, kuaförünüzün, müşterinizin, yardımcınızın, kasabınızın, arkadaşınızın farklı biri olduğunu kabullendiğinizde onun geçmişine dair bir fikir oluşuyor değil mi zihninizde? Kimin sevilmediğini büyürken, kimin baskılandığını, kimin şefkatle yüreklendirildiğini, kimin sessiz sedasız kimin cevval bir çocuk olduğunu tahmin ediyorsunuz az çok. İşte bu insanlar, yansıdıkları birer aileye sahipler bugün. Kimi iyileşti zaman içinde, kiminin de yarası derinleşti. Ve sizden başka birileri oluverdiler. Eşyalara da insanlara da başka anlamlar yüklediler. İşlere, ailelere, siyasete ve sevmeye. Öfkelenmeye sonra ve idare etmeye. Sizden az ya da çok olmayan, sizden başka yaşayan insanlar oluverdiler. Ama siz istedikçe uzlaşabildiniz onlarla. Her zaman yapabilirsiniz. Ailelerin, ilişkilerin, dünyaya bakışların ve uzağa kaçışların başka başka olabileceğini anlayabilir ve insanları böyle de sevebilirsiniz. Çünkü birileri de sizi anlamalı. Önyargısız, yargısız, aşağılamadan, ötekileştirmeden, kabullenerek ve sindirerek. Zira siz de bir başkalarının başka türlüsüsünüz. 2021'e bu farkındalıkla başlamalı.

Nokta

Feyhan Güver

İFŞA

KADIN SESİ

Özlem Özdemir
twitter @ozlemozdemir
instagram @ozlemozdemir

Kadın olmak, çağlardan beridir zorluklarla doğmak ve de yaşamak demek. Kıtalara ve kültürlere göre zorluk dereceleri değişse de temelde kadın olmak, üstünde hep görünmeyen ellerin baskısını hissetmek demek.

Bizim toplumumuzda ise kendine özgü sorunlar var. Gelenek, görenek, töre, din gibi birden çok yazılı ve yazısız kurala göre kadın hayatının sınırları çiziliyor. Bunca yıllık bu sınırlamanın sadece kadınları değil erkekleri de kendileri olmaktan çıkardığı, benliklerini kaybettikleri ve adamlar kadınların efendisi olduklarını sanırken aslında onların da ömür boyu yitişe kurban edildikleri görülmüyor. Bu görülmeyişin bedelini aslında hep birlikte ödüyoruz. Ama…

Kocaman bir ama hatta!

Çünkü kadınların ödediği bedelin haddi hesabı ve telafisi yok. Binlerce yıldır süren bu haksızlık ve eziyet, binlerce yıl anlatılsa yine de eksiği çok. Bu topraklarda ödenen bedel ise her geçen gün ağırlaşıyor…

Çünkü yaratılan bu sistem, kadınlar kadar erkekleri de yok ediyor.

Erkekler yok oldukça, daha çok kadın yok etmeye girişiyor.

Kadınlar yok oldukça, yokluğa çocuk doğuruyor, yokluğu büyütüyor.

Ve bütün dünya bir kısır döngünün içinde yitip gidiyor…

Görünen ve görünmeyen kurallarla kadınların hayatını sınırlayan erkekler, o sınırlar içinde kendisini de hapsettiğini görmüyor. El birliğiyle birbirimizi hapsettiğimiz bir hayatın içinde, cezanın büyüğü de yine kadına kesiliyor. "Pipini göster çocuğum" denen bir çocuk en önemli şeyinin cinsel organı olduğuna şartlanmadan nasıl büyüyebilir? Bu saçma geleneğe karşın kızların "eteğini kapat kızım" diye öğütlendiği yerde kaç kadın kendi bedenini özgürce yaşamayı hak görebilir? Bu absürt ve haksız koşullanmaların üzerine bir de cinselliği ayıp gören bir toplumda hangi erkek bir kadına değer vermeyi bilebilir? Evleneceği kadının bakire olmasını uman hangi erkek bir kadınla özgürce sevişebilir? Bastırılan duygular bir yerde dolar taşar… Örneğin, kaç kadın çocukluğundan itibaren sözlü ya da fiziksel tacize uğramadığını söyleyebilir? Herhalde çok az ve bu ne çok acı… Üstelik uğradığı tacizin suçlusu olarak da kadını suçlu gören bir sistem bu. O yüzden kadınlar utanıyor, susuyor, içine konuşmaktan iç dünyası karanlığa boğuluyor. Ne yazık ki günümüzün adalet sistemi bir de alenen kadınları çağlar öncesinin cadıları gibi yargılıyor, erkekleri de serbest bırakarak sırtını sıvazlıyor. Böyle olunca da konuşma cesareti bulan kadınların kanatları bir daha kırılıyor, konuşmayanlar da ebediyen susuyor. Kadınlar her zorluğa karşın konuşma cesareti gösterdikleri sürece, bu hapishanenin duvarları ama öyle ama böyle yıkılacak. Zaten konuşmayalım diye yaratılmadı mı bu sınırlar?

Yazımı geçtiğimiz günlerde tanık olduğumuz ifşa hareketine bağlayarak bitireyim. Birkaç yıl önce dünyada kadınların konuşmaya başladığı #MeToo hareketi umut vericiydi. Bunun örnekleri bizde de görülmeye başladı, ki bu da çok iyi. Geçtiğimiz günlerde de sosyal medyada yayın dünyasından bazı erkeklerin taciz ettiği kadınların sesi yükseldi. Ne iyi! Ancak beni hemen her kadın isyanında rahatsız eden bir yaklaşıma değinmeden de geçemeyeceğim. Feministler de ülkemizin her alanında olduğu gibi kendi içinde pek çok farklı görüşe bölündüklerinden; benim sözüm erkeklerden nefret eden, kadınların üstünlüğünü savunan ve de kısasa kısas diyen kesime. Bir kadın herhangi bir şekilde bir erkek tarafından incitilmişse, o kadının istediği şeyi söyleme hakkı var. Ama bir kadın sadece kadın olduğu için her zaman haklı değil. Sadece kadın olmak her şeyde haklı mı yapacak bizi? Ben buna katılmıyorum. Bir kadını taciz eden erkek cezası neyse ödemeli, hatta toplum önünde rezil de edilmeli, buraya kadar tamam. Ancak yaptığının utancına dayanamayarak intihar eden biri olunca, iyi oldu mu diyeceğiz yani? Tacize uğrayan kadın bunu diyebilir, başkaları da diyebilir ama buna katılmayan kadınlar da olabilir. Hem kadınların canının yakılmasına karşı olup hem de adil ceza talep edebilirsiniz. Hukuk sistemi işlemiyor diye hukuk talebinden vaz mı geçelim? Bir kadını öldüren erkeği gidip öldürelim mi? Aradaki ince çizgileri kaybettik, bu bir toplumun başına gelebilecek en kötü şey. Mayamız bozuldu, ayrıştık, bölündük, nezaketimizi kaybettik. Yani istenen ne ise ona dönüştük. Celladımızın kendisi gibi olursak, onu eleştirmeye hakkımız var mı? Ben bir kadın olarak, erkeklerden nefret etmiyorum. Bu feministlikse ben feminist değilim. Ben erkeklerle hayatın her alanında eşit koşullarda yaşadığım bir ülke istiyorum. Benim anladığım feministlik bu. (Rahmetli Duygu Asena'ya selam olsun! Bugün yaşasa acaba kaç kez linç edilirdi?) Böyle düşündüğüm için kadınlar tarafından yargılanmak istemiyorum. Kadınların birbirini hırpalaması çok yersiz ve hazin değil mi? Bir başka bakış her zaman mümkün. Aynı şekilde düşünmeyen insanların birbirini düşman bellemesi yeterince kötü, aynı şekilde düşünmeyen kadınların birbirini kırması hepsinden kötü.

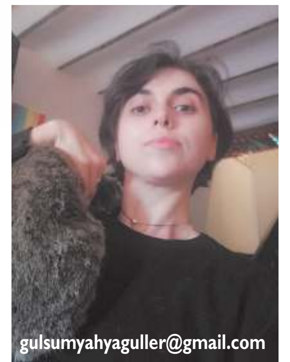
Kız kardeşlik sadece birlikte slogan atmak, birlikte yürüyüşe katılmak değildir. Kız kardeşlik, iyisiyle kötüsüyle birbirini sevmek, erkeklerin yarattığı bu hapishanede el ele, yan yana durup birbirine kenetlenmektir.

Kız kardeşlik, ben senden daha akıllıyım, ben senden daha iyi bilirim diye böbürlenmek değil, karşındaki kadının özünde kim olduğunu bilebilmek ve ona saygı göstermektir.

Özetle, bir kadının saçının teline kim zarar vermişse karşısında, o kadınınsa yanındayım. Ama tepkimi canı yanan kadının istediği şekilde verme zorunluluğunu kabul etmiyorum. Onun yöntemini yanlış buluyorsam da bunu söyleme özgürlüğümü istiyorum. Gerisi lafügüzaf...

Kara Kuru Penceresiz Odalar

Gülsüm Güller

gulsumyahyaguller@gmail.com

Pencereden dışarı baktığımda güvercinin bir anına tanıklık edebiliyorum sadece, üç beş adım yürüyüşüne, bir bulutun sanki istemsizce ortaya çıkmış gibi duran hareketine, yayılan, bozulan, uzayıp giden, kaybolan bütünlüğüne; öbür camdan aniden fırlayıveren izmarite, balkon borusundan akan kirli suya, çöp çıkaran terlikli küçük çocuğun elinde torbasıyla yan yan gidişine... Pencereyi örtüp içeri çekildiğimde film devam ediyor. Bu kıpırtılar, devamlı hareketler, belki nice başka şeye gebe olacak şekilde devam ediyor. Pencereden uzaklaşıp gözlerden ırak köşeme çekildiğimde aynı zamanda göremez oluyorum. Filmin devamını. Filmin devamı da anca bu sokak ve sokağın az ilerisinden ibaret ya neyse. Tanrı öyle mi. Burada ne olduğunu, orada ne olduğunu, beriki böyle hissederken ötekinin ne hissettiğini görüyor, biliyor ama görünmüyor. Bazı sinema filmlerinin seyircisi de bir çeşit tanrı gibi; ancak sınırlı bir zaman diliminde, yanlış anlamalar, suçlamalar, ödenen bedeller ışığında bedel ödeyenin, suçlanan kadar suçlayan da olduğunu, hatta belki daha çok suçlayan olduğunu görüyor, biliyor, ama görünmüyor. İlk defa, Atonement (Kefaret) filmini izlerken böyle hissetmiştim. Sınırlı bir zaman diliminde, Tanrının sıfatlarından birine ulaşıyor sinema seyircisi. Bir olaya müdahil olan birçok kişinin kalplerinde neler olup bitiyor, hayatlarında nasıl izler bırakıyor görmek. Bir kalbin değil, kalplerin içini görebilmek. Orada, hepsini yüksek ve görünmeyen bir mevkiden izleyerek kavrayan gözleriyle çıkarımlarda bulunuyor. Günlük hayatta bu mümkün değil. Kendi kanıyla bile tanışmayı reddederken (yaraya bakarken içinin bir tuhaf olması gibi) bir başkasına bakışı, aslında dışarıdan nasıl görünüyor onu bile bilemezken dünyayı tanıyabilmek, hele ki bir pencere arkasından, zor… Sinema ve edebiyat, kapanma sürecinde evler, evlerde küçük odalar içerisinde sıkışmış, olgun, çürümeye yüz tutmuş nar tanelerine benzeyen her birimiz için pencereleri genişleten, görünmüyorken de görebilmemizin, bilip hissedebilmemizin devamlılığını sağlayan organlara dönüşmüş durumda. Bedensel bir aradalığın asgari düzeyde devam ettiği salgın günlerinde, farkındalık bir aradalığıyla beslenmeye çalışan insanların bir anda görme ve duyma yetilerini de kaybetmesi ne büyük felaket olurdu. Tüm gözler kapansa, tüm kulaklar duymasa mesela, ne korkunç olurdu. İşte bu noktada, kara kuru penceresiz odalarda, kitaplar, dergiler, whatsapp grupları, Stand-uplar, YouTube videoları, sinema filmleri hayata tutunulan birer göbek bağı vazifesi görüyor. Parıltılar ve karanlıklar eşliğinde film devam ediyor. İhtiyaçlar piramidinde ekmeğin yanına yerleşiyorlar. Tutsak etme potansiyeli de taşıyan bir penceresizlik hissi fakat penceresizlik hissi ağır basıyor. İnsan, kendilik algısını ayakta tutan bu görüntüler ve sesler eşliğinde, 'ben de varım, ben de böyle hissetmiştim, o da benim gibiymiş, burada onu anladım, o bambaşka bir şeymiş' diyerek besleniyor. Varım ve bir şeyim. Kocaman bir şeyim ve kocaman şeylerin de bir parçasıyım. Bir yanıyla işgal altındayken bir yanıyla işgalcinin ta kendisi oluyorum.

"ve öyle yoğun düşledim ki seni, /dün gece lambamın ışığı sönerken/ geç saatlerde -bile bile bıraktım sönsün-/ sandım ki odama giriyorsun" *

*Kavafis – 'Kesairon'

KÖTÜ KIZ

Ramize Erer

9 NE YAAV, 10 OLSUN

"Oooo bu film de çok güzelmiş, belli sitelerde 9/10 puanı var, izlenmeye değer doğrusu"

Hayatım gözlerimin önünden film şeridi gibi geçerken, filmleri puanlayan sitelerde "acaba ne kadar puan alır" diye düşünüyorum canım hayatımı. Kaliteden taviz vermeyerek, acılara göğüs gererek (Meksika Biberi değil tabi ama acı yani), "süt taşırmaz taşı var da sabır taşırmaz taşı niye yok yahu" diyerek yaşadık bu hayatı. Gara daşlı Emine gibi, siyah granit pürüzsüz bir taş alıp bağrımıza basmadık belki ama acı biberimizi yedik yeri geldi azarımızı yedik, sineye çektik oturduk taburemize. Neden taht değil de tabure dediğinizi duyar gibiyim. Çünkü, annem tahtımı yaparken malzemeden çalıp, kardeşimin tahtına yatırım yaptığı için bana tabure kaldı. Ama azmedip kendime taht yapıyorum, hiç merak etmeyin. Bahtımı da tahtımı da kendim yaparım. Yüzüğümü de yeri gelir çok gerekiyorsa kendim alırım.

Zaten bizim zaten tek eksiğimiz Sabina Orellana. O da olur yarın. Olsun. Olmalı.

Evet, film gibi ama hangi film türüne ait olduğunu hala anlayamadığım hayatım… Bir zahmet, verilen puanlar da yüksek olsun. Herkes beğensin, herkes gıpta etsin. Ya tamam, herkes beğenmesin, çünkü biz herkesi sevmiyoruz. Biz derken Ayşegül ve Damla olarak konuşuyorum. Kişilik bölünmesi yaşamıyorum, göbek ismi olan her insan bunu yapar. Bergman Persona'sından hallice yaşıyorum işte. Bakın, hayatıma Bergman Dedemin de eli değmiş.

Ne diyorduk, herkesin beğenisine de ihtiyacımız yok. Herkesi beğenmiyoruz çünkü herkesin gözü çok üstümüzde. Bunlar hiç hoş şeyler değil. Bu kadar herkes deyince benim aklıma herkez geliyor ya o da ayrı bir konu.

Kral dediğimiz lakin hala kurbağa prens olan egolu kralımızın bile geçmiş yaşantısında herkez yazdığı vakidir. Yani onu görünce bir irkilmedim değil. "Herkes hata yapar, ama sen herkez yazarak hataların en büyüğünü yapmışsın" desem diyorum, sonra "Şeytan, benle uğraşacağına arkadaşın Trump ile uğraş" diyerek kovalıyorum kırmızı kuyrukluyu. Herkez nedir ya, nasıl bir göz zevksizliğidir? Disleksi değil bu, bu aymazlık.

Umarım bunları okumazsın. Herkes okusun da sen okuma herkez.

PARALARIMI ÇULLA ÇAPUTLA NASIL EZDİM?

Ayşegül Damla Arslan

Ayşegül Vs. Damla

Herkezin aşkı bana XS iken bedenimin de XS'luğa doğru koşuyor olmasına artık annem isyan etti. "Ekmek ye kızım ekmek, çok zayıfladın" diyor. "Anne yiyemem çünkü ekmeği fırından alıyorsun, bizim onu kendimizin yapıp üzerine de fotolarını çekip sosyal medyada zafer işaretiyle MISSION COMPLETE etiketiyle paylaşmamız gerekiyordu! Ünsüz ekmekleri yiyip kilo alamam! Ağlama Anne! Kızın bunlara layık değil" diyorum. Velev ki ben bunu demiş olsam, annem ortamı terk eder. Uzun konuşmaya başlayınca bana tahammül edemiyor. Kedilerin yanında alıyor soluğu.

Şaka bir yana, hepsi gerçek ve üzücü ki annemin takıntısı farklı. Annem Maliye Bakanı olmuş, benim haberim yok. Ben zayıfladıkça cüzdanımdaki boşluk genişliyor çünkü. Çünkü, kilolu dönemlerimde aldığım kıyafetlerim çuval gibi duruyor üzerimde lakin yakışmıyor. Atalar sözünü yine illegal yollarla ihlal ettik : Çuval giysem yakışmıyor. Atasözlerinde rönesans ve reformun zamanı geldi de geçiyor.

EN GÜZEL YAŞ HİÇ YAŞAMADIĞIN MIDIR?

Böyle şeyleri çok dert etmem ama bazen her şeye geç kalıyorum hissi yaşıyor ve endişeleniyorum. En güzel yaşımda, en güzel çağımda, en verimli zamanımda pandemiyi yaşadım. 36 yaşımla ilgili ezelinden beridir planlarım farklıydı. Zaten olmayacağını geçen doğum günümde anlamıştım. Şimdi 37 oluyorum, kendime "kızım 40'a kadar 29 yaşında sanılacaksın, tadını çıkar. Tek eksiğin aşı, o da olursa her şey güzel olacak, inan bana" deyip yatıştırıyorum. 40 yaşımda yeni bir pandemi efendime diyeyim dünya savaşı falan olmazsa gerçekten Nirvana'ya ulaşmış olacağım. Bu, altı boş bir his sadece. Bazen hissedersiniz ya durduk yere, mesela aldatıldığınızı hissedersiniz, aaa gerçekten öyledir. İşte bu da öyle bir şey. Altı boş lakin içi dolu ama anlatamıyorum, aktaramıyorum.

Satürn Kova Burcu'na girdi, konuştukça kendi sesini duyuyor, yankılanıyor sesi.

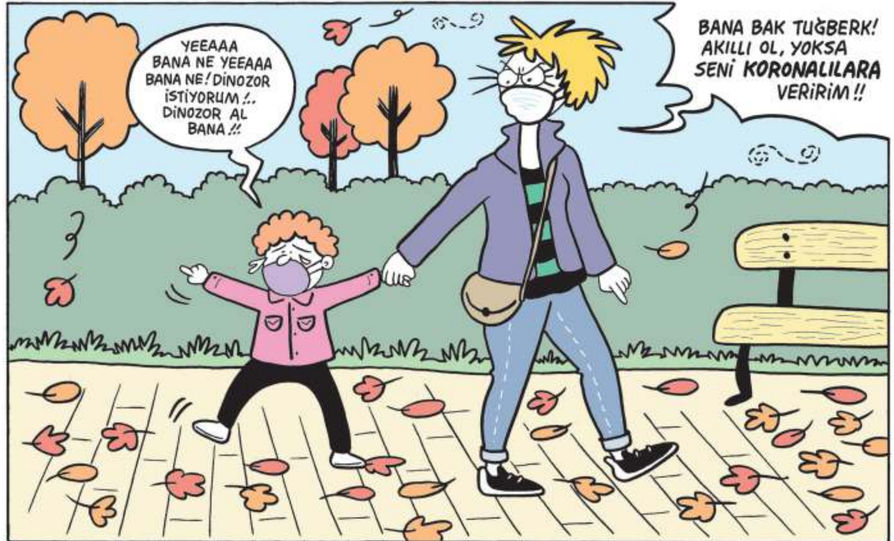
Öyle öyle kuracağız iletişim imparatorluğumuzu.

PELIN "OBUR DÜNYALI"

İPEK ÖZSÜSLÜ

başla
1
2 MAVİ NOEL BABA İSEN III İLERLE DEĞİLSEN BEKLE!
3 I GERİ GİT→
4 I İLERLE
5 İÇİNDE KONUŞAN KÖTÜ SESİ DİKKATE ALMIYORSAN III İLERLE
6 SEVDİĞİN AMA ARAMADIĞIN BİRİNİ ARA!
7 BU YIL ALACAĞIN GÜZEL ÖDÜLLER VAR!
8 NE İSTERSEN OLACAK!
9 KÖTÜMSER SESİ DİNLİYORSAN DİNLEME I İLERLE
10 KENDİNLE YÜZLEŞ BİR TUR BEKLE
11 SİNİR OLDUĞUN BİRİNE EMPATİ YAP!
12 ŞANS YETMEZ I İLERLE
13 OYUNUN GİZLİ SONU TEBRİKLER
14 GÜLÜMSE VE I İLERLE
15 SEV!
16 KENDİNİ BİL! I İLERLE
17 SEVİŞ
2021
BETÜL YILMAZ

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

